

ԵՐԳԱՐԱՆ ԱԶՕԹԻՑ

Ի ԳԵՏՍ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

Ի ԳԵՏՍ

1845

28

Ե-77

2

1112

28

ԵՐԳՆՐԱՆ

Կ-77

ԱԶՕԹԻՑ

Ի ՊԵՏԱ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱՑ

ԵՒ

ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԱՑ

Ի ՉԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՏՆԵՐՍԵՍԻ ԵՒ
ԳԵԹՈՒՂԻԿՈՍԻ ԱՄԵՆՅՆ ՉԱՅՈՑ ԵՒ
ԶԱՆԱԶԱՆ ՆՇԱՆԱՑ ԱՍՊԵՏԻ

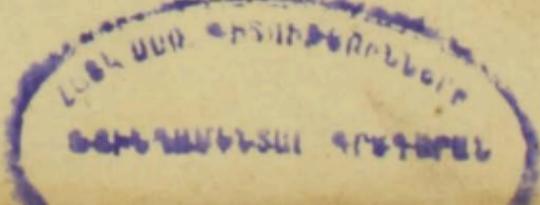
2016
Winnipeg
June 1891

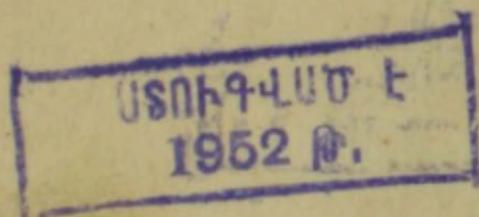
A
1891

Ի ՍՒԷԶՄԻԱԾԻՆ

1845

1427

4775

Բնաշում չընդհանրապես անջինք չա-
 նել լավ շինչոց աղօթից ընդ հասարակ
 կոթեան աշխին, և պատճառ-է լավ
 շինչոց-թի-ն աղօթից հասարականե
 ծամարէ շէաց մեան առանց աղօթից՝
 ա՛յն է, առանց փոստ-ապէ-լոց շին-
 առ-ապէ-աղ ինձամակայն էրկնի և էր-
 կրի, և առանց ցայանէ-լոց շինչոց-ա-
 ծըս իտրհրէաց, Բանից և Գոշ-աց առ-
 անցի շինչոց Լ'առտ-ամ և հայցե-լոց
 շինք-աղ Գլե-թի-ն նարո, և առանց
 ինդրէ-լոց շինչոց-աղ պահանջ-թի-ն
 աջիք մարդատէր արարչի. մանա-անդ
 զամառ-անի և մանապարհարդ, և
 աջիք՝ որք զանե արգէ-լոս-ի ինչ պար-
 ձառ-անաց շինչոց-անե Գոշանէ-լ 'ի
 հասարականե աղօթ-ապէ-լին. որոց
 լ'արք-աշան արգէ-լոս-ի անիպարան I, Պէ-ո-
 լոս Լ'զամաղէ-անց 'ի Բաբանա-
 թե-նի Լ'թո-ոց Լ'շինչոց-ի արարչէ-աղ
 էր շինչոց-աղ-թի-ն կանանականե ա-
 ղօթից յէ-րիս կարգի՝ առա-ապէ-ան,

ՀԱՅԿԱՆ
 ՀԱՅԿԱՆ
 ՀԱՅԿԱՆ

ՌԵՐԱՅ ԲԷ՛ | Լ՛՝ ԲԼ՛Ա՛-ն հայէ՛ք և- աշօ՛ Բ՛ն
արարէ՛ք , շէ՛ Ռ՛ անհանկիցի՛ք ՚ի Ժ՛որ
չո- ԲԷ՛-ն | . Ժորչո- ԲԷ՛-ն աստէ՛ն ո՛չ
շմարմեա- սրն ասէ՛ որ յամենայն ժամ
ընդ- աս- աջ է շանէ՛ն ամենայն ժարդայ՛
ճանա- անդ այնց , որ չբխարտէ անձն
էն , աջ շհոգի- ար Ժորչո- ԲԷ՛-նէ ա-
սէ . որ և հարարէ ցա- ո՛չ անագան
շինի պարտ- Էրէ շան շաջա Խարա աս-
Էրէ սին աշահէրդան է- ր ՚ի պարարի շին
գէ Բնէ մանի . շան շի այնինչ հաշա-
՛ ՛ ՛ Խար- ս և ած- ս աս շահանայապէ-
արն , Պէ պրոն անշգո՛ յշ հաշալ անդ էն
՚ի գա- ԲԷ՛ անդ շահանայապէ արն ,
անհա- ՚ի Ռ՛ շո ս- բայա- ԲԷ՛- ան : Լ ,
Բայո- մ՛ք և- ո յայլ- աջ ժամանակն ա-
նշգո յշ հաշալ , և շապ սովոր- ԲԷ՛- ամբ
աս- անց աշօ ԲԷ՛- ց մեաշալ , անհան ՚ի
պէ սպէ- ո ժորչո- ԲԷ՛- նո՛ ԲԷ՛ ըստ հոգ-
- ոյ և ԲԷ՛ ըստ ճարմնոյ . սրպէ- ս և ս-
աս- ցանէն է կէ- ղէ ցահան և աշխար-
հահան պարտ- ԲԷ՛- ն՛ք : Լ՛ պարէն պարթ
է ճէ- շ՛ սի՛ ԲԷ՛ շէ՛ք , ընդ ճէ- շ և է՛նց ,
շգո՛ յշ մեաշ . պարթո՛ սո շինէ շալ-

նայն թամ օտնէ զաստուած 'ի Խոր
հրդեանն սրբի և ճարաց և ասնէ շրջ
հրամանն նարս Գործակէ և դասանէ զ
շնոս և աս և բանի - շրջանից Բէրանոյ -
ճանչի ասած է անտառէ շի - հասարակ
ճածիէ ալ շի' պահաս ճանն զսրացոս
Բիւն - հասարակ Բի Բայն 'ի Բարս , Բի
այն օտնոյնն է ցայտնի - աջ շարաս
բինն սրարողոս Բիւնն , ճարոյն և ալ
Խորհի - Բի սրոյ պարասարիմէ և ալ
Խորհի ցայտնի կացոցանէ զսրացոս
Բի օտնոյնն - աս աջո ցայտնի 'ճ է
Բինն աս ճէ շի' բէ շի' , ճիւննոս
ճէ շի' սրոյ շի' բնանոս և Բիւնն զայն
Բիւնն Գործոյնն աջոնն և զսրացոս
Բիւնն հասարակ ճէ բնանոս օրոյն
աս ան և և աս աննոս ցայտնի ' ցայտն
Բիւնն կալով աս անն , օրոյնն շի' և Բարճ
բարցոցանէ շի' նայն 'ի ճայն Բիւնն
և Բիւնն շի' շի' Բիւնն ցայտնոս
ճայն' ցայտնալ սրացոս Բիւննն Բիւնն
աննայն զօրոս Բիւննն ճարաց և կարս
Բիւննն շի' Բիւննն' սր է Բիւնն
Բիւննն ճարոյնն Բիւննն աննն :

Այսինքն համարելի ճանաչանէլ 'ի
 հասարակի եւ շացս Բարացւոյնն պար-
 ասարան-լիւնն իմ . ճանաչանէլ թէ եւ
 յիշատանիւնն իսկ . յանշի մեկնացն
 է բո՛ւստնիւնն ա' պարասարի ջանալ է
 բախտաստասաց շինել շատ է բախտա-
 սարն իւր . էտ պարասար Գոլալ թէ
 այդտ ատ ջանաչանն Գոլալ համալիւնն
 իմոց արիլի 'ի Գանձանան հաջքէնի է
 ինչէց-ոց շացս շոմա , այլ ջատիւնն
 պարասարէալ շինել շալ 'ի մարտանի
 շնարհո է բնոց աշխատանն է զԲարցն
 ' Յովհաննէա եւ Ղաբբիէլէ թէ շինէան
 ժրջանէանց արիւնիսեց-ոց' ջանանն նո
 ցին նո-իրէմ շացս ժոքրիլ էր Գարան
 ազօրից . եւ համ եւ մեամ ինչ մեկնէ
 ցանն եւ նոցին աշխատանն-լիւնն ջա
 Ռ. Գ. Գ. ինանն իմ :

Խ. Ծ. Եւ ազօր-սր Եւ շինէան
 Եւ նո-իրէմ Եւ շինէան

ԾԱՆՈԹՈՒԹԻՒՆ

Սրբազան Արքեպիսկոպոսն Պետրոս արքի
էր Վերջեանոր Գրասէր առն Բերթնոյ տնտնակէլոյ
յազգէ Ազատեանց : (Գոցէ յանուն այնք Ազատեա
Բարեպաշտն առն՝ որ էփ զԺողովն արքեանց շինու
Բեան քաճարի սրբաւայն Մարտիանէի : Տոյ յընկէ
բացն Հովիտիմեանց .) այլ Բաղճատեաք էիլ զԵրանան
և արքափն Տափեից . Տեղիեաց զսուրբ Գրեանն ծըն
ընդոց : Յոբայ : Գրծոց առատեւացն : առաջացն աւել
քարանայն՝ անտանեալ || Ազգէր Բացեալ || յայփնու
Բեանն Յովնանն : Բզլայն էիլեացոց . աւար և զայլ
Գրեանն՝ զանանտանութանն : զիշտ արդարութեանն
զարաշխարհանն ազօրից : Ղարսն իլեայն սփանաւ
լովնա՛ք ՚ի նիւնն երգ երգոցի : զարեւելից Տափեանն
տարաշից և զայլ ինչ ինչ գրասածս ճառից և երգոց :
Է՛ր և Բարստն Վելլ յարստն առաքիլի : պա
ճեցուլ և ծածկալ աւելեմն . անյանչիբ յստացանէլն
և ՚ի Տեղիեան զԲանն սուրբ Գրոց աւարեւելցն ին
քեան . այսու աճեանիւն աւելի՛ է արդարեւ այլ Տեղիեալ
յաճեանն իբաց լարաց և իլեացեալ Բարստի՛ք Գը
բեա՛ Բե ՚ի զԲազմանց աւարտիւն՝ ըփ իկայնութեան
ախանափեա պարսնացն . և այնպիսի Բարստեա՛քս յեւր
փն և արքափն Տարայն ինքեաց զարդիւնաւից իլեանն

Իսկ արդ՝ զինչ իցէ . կացից
յաղօթս և հոգւով . կացից յա-
ղօթս և մտօ՛ք . սաղմոս ասացից
հոգւով . սաղմոս ասացից և
մտօ՛ք : Թ. Կրիսթ. ԺԴ. ԳԼ. 15. ԳԻ :

ԵՐԳ ԱՂՕԹԻՑ

ԱՌՆԻՕՏԵԱՆ ԺԱՄՈՒՆ.

Նախ ուղեցե զդէմս իւր յարեւելս 'ի հան,
Քան իսլովն մեքայեալ զյետս և զսլս 'ի վեր՝ ու
սու ջէ հարսնութեամբ զփերսնակոն ազօրսն է:

Օրհնել աէր մեր Յիսողս Քրիստոս, ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի
անուն քո. եկեացէ արքայութիւն քո. եղիցին
կամք քո՝ որպէս յերկինս և յերկրի. զհաց մեր
հանապազորդ սուր մեզ այսօր. թող մեզ ըզ
պարտիս մեր որպէս և մեք թողումք մերոց
պարտապանաց. և մի՛ տանիր զմեզ 'ի փորձու
թիւն. այլ փրկեա՛ն 'ի շարէն. զի քո է արքա,
յուութիւն և զօրութիւն և փառք յաւիտեա,
նրս ամէն է:

Եւ ապա հետեցե զդէմս իւր նշանս ոսրբ
խաչն՝ ու ելով:

Յանուն շօր և Որդւոյն — ոյն սրբոյ :
 Խոստովանիմ և հաւատամ յանբաժանելի և
 միանական ՚ի մի աստուածդ Կրեքանձնեայ՝
 ՚ի շայր և յՈրդի և ՚ի սուրբ շոգիդ : որ ես
 ՚ի վերայ ամենայնի աստուած օրհնեալ ՚ի
 յաւիտեանս ամեն :

Եւ սպա ծանր Դիցէ՛ սուեւի :

Փանք և երկրպագութիւն ամենասուրբ
 երրորդութեանդ և մի աստուածութիդ, շօր
 և իրդւոյ և շոգւոյդ սրբոյ ամեն :

Եւ սուտցէ ՚ի վերայ ծննաց իւրոց Լամբարձմաբ
 յԵւոյն :

Պահանամ զքէն շայր տէր երկնի և երկ,
 ըի ծնող որդւոյ և բղխող հոգւոյն սրբոյ ըս,
 տեղծող ամենայն էից և անձին իմոյ : բնա,
 կեալ ՚ի լոյս անմասոյց և անքննութեան իս,
 ւարաւ ծածկեալ որ անլափ գթութեամբ
 յանդնեային վհէ չքութեան ՚ի լոյս ածեր
 զիս ասեղծեալ ըստ պատկերի որդւոյ բո և

ըստ նմանութեան հողոյդ սրբոյ՝ փնտրով
 յիս զհոգի բանաւոր և անձնիկսան։ Եւ այժմ
 անբուն լուսով ողորմութեանդ զարթուցեր
 զչա իմ՝ ի հանգստենէ բնոյ՝ զոր նորհեցեր
 ՚ի սիրովանս տկար բնութեանս. և բացեր
 զըթունս իմ յորհնաբանութիւն անհաւոր
 և փառաւորեալ մեծի անուանդ։ Եւ արդ
 յանդիման եղեալ յայսմ սուաւօտու ստեղ
 ծողիդ իմ, անղաչեմ զհոյսդ երկնաւոր՝ ընդ
 ծագել լուսոյս լուսաւորեան և զչա մտացս
 վերին յայանութեամբդ, ճանաչել զքեզ, և
 շարժել ՚ի սէր քո, նմարել զգարանս շորհմ
 և զգուշանալ ՚ի մեղաց, մտածել զմեծութիւն
 հայրենեացդ և դառնալ առ քեզ ըստ անս
 ռակին. և որպէս որդի հարսզատ հնազան
 դաբար կատարելով զորէնս հրամանաց քոյ՝
 սիրել զքեզ բոլորով սրտիւ, և զլնկերն իբրև
 զանձն իմ, սրատուել զծնօրս, և զօր միաշտ
 բաժին, շերտնուլ սուս յահաւոր անուն քո,
 շնալ, չղորանալ, չցանկալ կնռ ընկեցին և
 ամենայն ընկեց նորս, և սուտ չվկայել
 և այսպէս զգուշացել յեօթն տէրխեան մեղայ
 սորժ անացայց հօրդ տըւնին, առաջնո՞ւ առ

մուճանին, իշխանական մատանւոյն և օձակո՞
կօշկին . որովք զարդարեալ որպէս զառաջինն
ադամ մտից յուրախութիւնքս վայելել զընթ,
ըխտ երկնային . և ընդ հրեշտակաց երգովք
և պարուք փառաւորել զքեզ ընդ որդւոյ և
ընդ սրբոյ հոգւոյդ ՚ի յաւիտեանս :

Յարե՞ծէ և խաւիմեւ վրայեալ իրնեոցէ ըշ-
ծուից և սասոցէ .

Փնոք և երկրորդութիւն ամենասուրբ
երրորդութեանդ և մի աստուածութեանդ .
Հօր և Որդւոյ և սրբոյ Հոգւոյդ, ամէն :

Եւ Դո՞ւրեւ սասոցէ ՚ի վերայ ծննոց իւրոց
համբարձմանք յեւոց :

Շնորհակալ եմ զքէն որդի՛ տյաէր մեր Յի-
սուս Քրիստոս՝ ըյս աշխարհի և սրտի իմոյ
մթացելոյ . անճառելի բան ծնեալ ՚ի մտաց
հօր . արուսեակ բազմաճաճանչ փայլեալ ՚ի հօ-
րէ, և աստղ պայծառ առաւօտու ծագեալ
՚ի յակօբայ, ՚ի յազգէն յուրայ, ՚ի սրբոյ կու-

սէն. որ հաճութեամբ հօր և հոգւոյն սրբոյ
 նստելոցս ՚ի խաւարի կռապաշտութեան և ՚ի
 ստուերս մահաբեր մեղաց լոյս մեծ ծագե-
 ցար և լուսաւորեցեր զմեզ լուսով հաւատոյ
 աստուածգիտութեւ . իսկ այժմ ծագեցեր
 մեզ զառաւօտ խաղաղութեան և ժաման ա-
 րարեր զիս յօրհնութիւն քաղցրութեան բո-
 ւանք վերածագողիդ զլոյս : Եւ արդ՝ աղա-
 չեմ գգեզ ՚ի ժամառաւօտուս՝ հոգի երեսաց
 իմոց տէր Քրիստոս, ընդ ծագել լուսոյ առա-
 ւօտուս, ծագեան և զիմաստութեան լոյս բո-
 ՚ի հոգիս : փայլել զառկայծեալ լոյս մտաց ի-
 մոց յերեսաց բոց յիս նշանեցեալ. զի լուսով
 իմաստութեան քո և հաւատոյ՝ տացէ ուրա-
 խութիւն սրտի իմոյ և բացցէ զայս մտաց ի-
 մոց հայիլ ՚ի գլուխդ եկեղեցւոյ, և ՚ի պայ-
 ծառ առաւօտու աստղդ ուղղիչ հոգևորնա-
 ւուց ըսա կողմնացուցի ՚ի նաւահանգիստն
 խաղաղութեան. և այնու առաջնորդեսցէ զիս
 ՚ի շաւիղս սրտի իմոյ անարատ, և ՚ի լուսա-
 ւոր օրէնս պատուիրանաց բոց հեզութեամբ
 և խոնարհութեամբ ՚ի մէջ ծովածուփ ա-
 լեաց մոլութեանց կենցաղոյս, մինչև տիւն

աներեկ լուսաւորեցի և արուսեակդ սայ,
 ծառ ծագեցի ՚ի սիրտ իմ, զի տեսից և վա,
 յելեցից զլոյսդ յաւիտենից, փառաւորելով
 ընդ հօր և հոգւոյն սրբոյ ՚ի յաւիտենս, ամէն:

Յարիցե գարնեւ և խաւարիւնով իրնեացե ըւ,
 ծուր և ասացե:

Փանք և երկրագոլթիւն ամենասուրբ
 երրորդութեանդ և մի աստուածութեանդ
 Հօր և Սրբւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ, ամէն:

Դարնեւ ասացե ՚ի վերայ ծննդ ի-րոց համ,
 բարձրաբ յեռաց:

Օքէն գոհանամ Հոգի աստուծոյ, աս,
 սուած ճշմարիտ անքննելի բղխումն ՚ի հօ,
 բէննոյլ մշննջոնաւոյ լուսոյն, հայելի անա,
 բառ մյ ազդեցութեան, աղբիւր բարութե
 հոբ սլբոյ և արեգակն եօթնամիայլ ոյ լու,
 սաւորեցեզ զիս մկրտութեամբ սուրբ աւա,
 դանին և այժմ բարեսէզ կամօքդ ծագեցեզ
 զարեգակն զգալի լուսաւոյ առնել զխաւար

մեր : Եւ արդ աղաչեմ զբեզ ՚ի ժամ արեւա ,
 գալիս հեղ յիս ՚ի հոգւոյ Բուժմէ : զի զօրա ,
 ցայց ընդդէմ չար հոգւոյն , նկատեցից զհան ,
 դերձեալն , յիշեցլց զանցեալն , կարգաւորեցից
 զներկայս և մոռացեալ զստորինս , խոչնդցայց
 զլիւթնս . ազդերս ինչ զզօրութի օրինաց . քոյ ,
 զի . քաղցրացեալ հոգւո լ խոկացից յօրէնս քո
 ՚ի առէ և ՚ի դիւերի . բոլորեալ յիս ՚ի բարութե ,
 նէ . քուժմէ : զի թիւրեալ կալք իմ ՚ի միանա ,
 ւոր պատրոշակսն բարեացս զերծ՝ ալ հաս ,
 տառեսցի յընդհանուր բարիդ . ցոլացո յիս լր ,
 հուր սիրոյ բո , զի բոբոքեալ որ յիս զախոյ ,
 ժակ , բաժանեսցէ զկատանս ախտաւոյ սի ,
 բոյս . ձուլեալ զտեսցէ զսիրտս յամենայն ժան ,
 գոյ խաբսութեն մեղաց և միաւորեացէ յանձ ,
 ային սնապակ սեր բո անխղիչի կապոլ . և
 փայլառակեալ յիս զիմանալի ճառագայթս
 եօթնարփեան շնորհաց բոյ , զի իմաստութի
 և զիւտութեամբ , խոչնդդոյ և զչոթութեամբ ,
 հանձարոյ , անձալառութեամբ և երկիւղիւ
 բո վարելոյ զկեանս յայսմ աշխարհի՝ արժա ,
 նի եղէց մտանել յանզրաւ ուրախութիւն , քո
 ժառանգել զբեզ ընդ հօր և ոչուոյ փառա ,

1241
 22

և որելով ընդ ամենայն սուրբս ի յաւիտեանս
ամէն :

Յորիցէ և ստացէ .

Փանք, օրհնութի և գովութիւն ի բար,
ձունս հօր և որդւոյ և սրբոյ հոգւոյն, այժմ
և միշտ :

Սուրբ անձ հայր գթութեանց՝ որ ստեղծ
ծեր զիս յոչնչէ, սրբեան զհոգիս :

Սուրբ անձ որդի՛դ միածին՝ որ փրկեցեր
զիս խաչելութեամբդ, լուսաւորեան զմիտս :

Սուրբ անձ հոգի՛դ ճշմարիտ՝ որ նորոգեց
ցեր զիս մկրտութեամբ, մաքրեան զկամս իմ :

Սուրբ սք սք տէր զօրութեանց, ունկն,
դի՛ր պղծից իմոց, լուր ձայնի իմում. ընկան
զաղաչանս իմ և զհառաչանս սրտի իմոյ, նե-
րեան քաւեան զիս զմեղաւորս, և տուր ինձ նոր,
հըս հաճոյարարս բարեխօսութի սրբոյ անձա-
ծնին, և աղաչանօք սրբոյն Գրիգորի լուսա-
ւորչին, և որոց այսօր է յիշատակ :

Պաղատիմ առ քեզ սրբուհի կոյս անձա-
մայր Մարիամ, ուրախացեալ և բերկրեալ, ե՛

քանեալ և փառաւորեալ : տէր ընդ բեզ . օրհ ,
 նեալ ես դու ՚ի կանայս և օրհնեալ է պտուղ
 որովայնի քո Յիսուս քրիստոս : Մայր ամենօրհ ,
 նեալ բարեխօս լեր առ միածին որդին քո
 վասն իմ մեղաւորիս , փրկել զիս ՚ի փորձու թե ,
 նէ և յամենայն վտանգից հոգւոյ և մարմնոյ ,
 և տալ ինձ զշնորհս զօրաւորս ըստ կամաց
 իւրոց՝ անցուցանել զանցաւոր կենցաղս այժմ
 և ՚ի ժամ մահուն իմոյ , և հասանիլ խաղա ,
 զու թեամբ առ բեր , անձկաւիդ , յերանել և
 փառաւորել զբեզ ընդ որդւոյդ ՚ի յաւի ,
 տեանս , ամէն :

Օրհնեալ տէր մեր Յիսուս քրիստոս , ամէն :

Շայր մեր որ յերկինս ես , սուրբ եղիցի ա ,
 նուն քո . եկեսցէ արքայու թիւն քո . եղիցին
 կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի . զհաց մեր
 հանապազորդ տուր մեզ այսօր . թող մեզ ըզ ,
 պարտիս մեր , որպէս և միք թողու՛ք մերոց
 պարտապանաց . և մի՛ տանիր զմեզ ՚ի փորձու ,
 թիւն . այլ փրկեա՛ ՚ի չարէն . զի քո է արքայու ,
 թիւն և զօրու թի և փառք յաւիտեանս , ամէն :

ԵՐԳ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՍՍՆՆԵԱԿ ԱՒՈՒՐՆ

Ի ԽՈՒԳՈՒՆ

Օրհնեալ տէր մեր Յիսուս ֆրիստոս ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս եստուրք եղիցի
անուն քո. եկեացէ արքայութիւն քո. եղիցին
կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի. զհաց մեր
հանապազորդ տուր մեզ այսօր. թող մեզ ըզ
պարտիս մեր, որպէս և միք թողումք մերոյ
պարտաւանաց. և մի՛ տանիր զմեզ ՚ի փորձու
թի, այլ փրկեա՛ն ՚ի չարէն. զի քո է արքայու
թի և զօրութի և փառք յաւիտեանս ամէն:

Ե- արք Ինեացէ զԵԵՍՒՐ ԻՐ ԻՆՈՒՆԻ ԽՈՒԳՈՒՆ

Յանուն շոր և յորէոյ և շողոյն սրբոյ.
Ի սատովանիմ և հաւատամ յանբաժանելի
և միասնական ՚ի մի աստուածդ երեքանձնէյ
՚ի Հայր և յՍրբի և ՚ի սբ Հոգիդ. որ ես ՚ի
վերայ ամենայնի ամօ օրհնեալ ՚ի յաւիտեանս:

Եւ այս ծրար դիցէ ասելով:

Փառք և երկրպագութիւն ամենասուրբ
Երրորդութեանդ և ժիւածութեանդ շօր և
Որէւոյ և սրբոյ շողոյդ, ամէն:

Ի գուն ունիւն:

Փառաւորեմ դէտզ շոգի աստուած
դէն շունչ ամենակալին, հողմ անխմանալի,
հայրական պարգև անպատում և հուր կեն
դանի յեակցէդ արկեալ յերկիր բանաւորո
անքուն ակամբ պահպանելով զիս ՚ի շար հոգ
ւոյն արկածից, և քաղցրութեա դարմանելով
հասուցեր անգործ ՚ի ժամս երրորդութեա
կողիողիմ առ քեզ հոգի հեզութեան՝ շնչան
հեզիկ դքաղցրագոյն օդ շնորհացդ ՚ի հոգիս,
որպէս առ Եղիայիւ, մեղմել զդիւաշունչ տա,
պագին խորշակն մեղաց-հնչան յիս ուժդին
կործանել զամբարտախ հպարտութե՛ն որպէս
զաշտարակն քաղանէի. հանգի՛ր ՚ի սիրտ իմ
հուրդ կենդանի որպէս հրեղէն լիզուօք յա
ռաքելին մաքրել զսիրտս ՚ի ժանդոյ նսխանծու.

էջ ՚ի յոգիս հայրական սարգև կատարել կա,
 տարելագործել զիս ը սլաակերի քո զի ե,
 ղէց սք ՚ի մեղաց՝ միածին վասն քո ճանաչե,
 լով զիս ծնեալ քաղմաբալ իս առ աղքատս,
 նուրբ ՚ի հանճարս զիւրաշարժ առ բարիս,
 սարգ ՚ի խորհուրդս, անարատ ՚ի վարս, յայտ,
 նի ՚ի գործս, անվրէպ յօրհնս, քարեսեր ՚ի կա,
 մլա, ա ագ ՚ի կոչումն քո, անարգել ՚ի սլա,
 տ սխանիս հաւատոյ, քարեբար առ թնամիս,
 մարգասէր առ ընկերս, հաստատ ՚ի հաւատս,
 ՚ի յուխտս և ՚ի յառաջադրութիս, և զգու,
 շաւոր ՚ի խոստմունս՝ ՚ի յառս և ՚ի տուրս:
 Որպէս զի զայսօրինակ կենցաղավարեալ ժա,
 մանեցից օժանդակութեամբ քո յաւիտենս,
 կան երկնից յարքայութիւնն տեսանել զքեզ
 և վայելել, փառաւորելով ընդ հօր և որդւոյ
 ՚ի յաւիտեանս, ամէն:

Յորիցէ, ծնեց ՚ի զիցէ:

Փառք և երկրպագութի ամենաքերորդ,
 դու թեանդ և մի Թեանդ Հօր և Որ,
 դւոյ և սրբոյ Հոգւոյդ, ամէն:

Ի Ծոնկն իջեալ համբարձման յետոյ :

() Ըննեմ զբեզ շնոր սքարեգահն ար,
 դարու թեան՝ որ ծագեցեր ըստ կերպի լուսոյ
 զորդիդ միածին ՚ի լուսաւորո՛ւի բանաւորաց.
 և բղխեցեր հանգոյն ջերմութե՛ն զոգիդ ճշ,
 մարխա ՚ի վառել ՚ի մեզ զհուր սիրոյ քո՝ որովք
 իբր երկու թևօք թռչունդ իմանալի՝ հովա,
 նացեալ զինև անդժրելի ՚ի չար արծուոյն
 պահելով հասուցեր խաղաղութեամբ ՚ի ժա,
 մըս միջօրեայ յորում ահա դիտելով յարե,
 գահնդ զգալի, համբառնամ զաչս մասց ի,
 մոց ՚ի գերարփիդ իմանալի: Ո՛ւր հովութես,
 ուր հանգուցանես ՚ի միջօրեի զհօտ քո ընաիր.
 հանգ՝ և զիս տապուցեալս ՚ի շանթից անկե՛լ
 փայլականն, մի՛ գուցէ լինիցիմ իջրև զընկե,
 ցեալ ուն ՚ի հօտիցդ քոց՝ լուսաւորեան զմիտս
 իմ զայսու ժամու՝ զգուշանալ յիրէն՝ որ շըջի
 ՚ի խաւարի, ՚ի նեակն՝ որ թռչի ՚ի աուէ, և ՚ի
 գայթակղութենէ դիւին ՚ի հասարակ աւու,
 որս հովանաց՝ յիս զամպստիպ հոգիդ՝ լինել
 ինձ գլխարկ ՚ի տապոյ, զի մի՛ մեղիցէ ինձ
 արեգահն չար ՚ի աունջեան ժամուս, Որպէս զի

ես ապահոյն լացեալ յարկածից չարին, ընդ օ,
 րէնս չո երկիւղիւ քով զպանդխտութի ժա,
 մանակն իմ գնացից և հասից անսայթաք յա,
 նաչառասփիւռ հայրէ լուսոյ. բողբոջեալ հո,
 գւով որպէս միջօրեայ վայելել և սիրել ըզ,
 լոյսէ անսուտեր՝ փառաւորելով թ որդւոյդ
 միածնի և հոգւոյդ սրբոյ ՚ի յաւիտեանս,
 ամէն:

Եւրիթէ, ծանր Դիթէ.

Քանք և երկրպագութիւն ամենատուրբ
 երբոյդութեանդ և մի աստուածութեանդ,
 Հօր և Սրբւոյդ և Հոգւոյդ սրբոյ, ամէն:

Ի վերայ ծնկաց.

Պարզեմ զքեզ՝ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս,
 ճառագայթ փառաց, նկարագիր հոլութե ծը,
 նողիդ և պատկեր գեղեցկութեան նորա. որ
 սնճառ սիրով ՚ի նորոգումն եղծեալ պատ,
 կերաց քոյ՝ հոգւոց մերոց, ՚ի ծոցոյ հօր խո,
 նարհեցար, զկերպարանս ծառայի զգեցար:

անշխոթաբար ընդ մեզ միացար, ՚ի յերկրի երևեցար և աղքատաբար ընդ մարդկան շըրջար, և որպէս վարդապետ ճմարիտ զճա նապարհս արքայութե՛ն բանիւք և գործովք մեզ ուսուցեր, և առ մեծի սիրոյդ ՚ի ժամուս յայսմիկ վասն փրկութեան մերոյ եկիր կա մաւ ՚ի չարչարանս խաչին, և որպէս գառն ան առ ՚ի բառնալ զմեզս աշխարհի՛ն անմուռնչ զենար, և որպէս քահանայապետ յաւիտենից՝ զանձն քո պատարագ մատուցեր հօր ՚ի հաւսութիւն մեզ ՚ի քաւութիւն՝ փրկելով զմեզ ՚ի մահուանէ, ՚ի սատանայէ և ՚ի դժոխոց, և արժանաւորելով արքայութեան քում: Եւ արդ պաղատիմ առ քեզ՝ զչնորհս չարչարանաց բոց ՚ի ժամուս յայսմիկ հեղ ՚ի յոգիս իմ, զի և ես ՚ի նոյն միտս վառեցայց. օժեալ տէր՝ օ՛ժ զգլուխ իմ իւրով պարզեաց բոց. քահանայապետ լի կարգին մեղքիս եղեկի՛ն հաստատեալ զսիրտ իմ սրբութեան հացիւ քո. օրթ հայրս, պունկ՝ ըսխացն զտխուրս սուրբ բաժակաւ քո. աղբի՛ւր կենդանի՛ն՝ զովացն զանձն իմ աղբերօք կենսաբեր կողի քո. զանն անջ՝ բարձ զմեզս իմ ճաշակմամբ քո. ուխտեալ զուարակ՝

լուսն զարատմուճանն հոգւոյ իմոյ ամբիժ ար,
 եամբ քո. վարդապետ' տ ճշմարիտ՝ շնորհեան ինձ
 ըստ ճշմարիտ վարդապետութիւն քում կեալ
 յայսմ աշխարհի՝ Լինելով ողորմած, հեղախա,
 զաղարար յա՛ք սրտիւ, աղբատ հոգւով, սգա,
 ւոր վանն մեղաց, քաղցեալ և ծարաւի ար,
 դարութիւն յանձն առեալ զնախատինս քո. զի
 այսու զարգացմամբ աճելով հասից ՚ի շափ
 հասակի կասարման քո՝ լեալ այր կասարել.
 որով եղէց երանեալ տեսանելով զքեզ, ճա,
 շակելով զմանանայդ թագուցեալ, վայելելով
 զսէրդ սրտի իմոյ և փառաւորելով ընդ հօր
 և հոգւոյն ՚ի յաւիտեանս, ամէն

Յաւիտէ և աստցէ.

Փառք, օրհնութիւն և գովութիւն ՚ի բար,
 ձունս հօր և որդւոյ և սրբոյ հոգւոյն, այժմ
 և միշտ:

Սուրբ անձ հայր գթութեանց՝ որ ստեղ,
 ծեր զիս յոնչէ սրբեան զհոգիս:

Սուրբ անձ որդի՛դ միածին՝ որ փրկեցեր
 զիս խաչելութեամբդ, լուսաւորեան զմիտս:

Սուրբ Թոմաս հոգիի դժմարիտ որ նորոգեցեր
զիս մկրտութեամբ, մաքրեան զկամս իմ :

Սուրբ սբ սուրբ տէր զօրութեանց, ունկն
դի՛ր աղօթից իմոց, լուր ձայնի իմում, ընկալ
զաղաչանս իմ և զհառաչանս սրտի իմոյ, նե-
րեան բաւեան զիս զմեղաւորս, և սուր ինձ շնորհս
հաճոյարարս բարեխօսութեամբ սրբոյ Թոմաս
նին, և աղաչանօք սրբոյն Գրիգորի լուսաւոր,
չին, և որոց այսօր է յիւստակ :

Պաշտօնիմ առ քեզ սրբուհի կոյս Թոմաս,
մայր Մարիամ, ուրախացեալ և բերկրեալ, ե-
րանեալ և փառաւորեալ, տէր ընդ քեզ օրհ-
նեալ ես դու ՚ի կանոյս և օրհնեալ է պտուղ
որովայնի բո Յիսուս քրիստոս : Մայր ամեն,
օրհնեալ բարեխօս լեր առ միածին որդին բո
վասն իմ մեղաւորիս, փրկել զիս ՚ի փորձու-
թենէ և յամենայն վասնգից հոգւոյ և մար-
մնոյ, և տալ ինձ զշնորհս զօրաւորս ըստ կա-
մաց իւրոց, անցուցանել զանցաւոր կենցաղս
այժմ և ՚ի ժամ մահուն իմոյ, և հասանիլ իսա-
ղաղութեամբ առ քեզ անձկալիդ, յերանել
և փառաւորել զքեզ ընդ որդւոյդ ՚ի յաւի-
տեանս, ամէն :

5475

1501

Պատմութիւն Կոնստանդնուպոլսոյ
1501 թ. 1501 թ. 1501 թ.

Սուրբ Թոմաս հոգիի դժմարիտ որ նորոգեցեր
զիս մկրտութեամբ, մաքրեան զկամս իմ :

Օրհնեալ սէր մեր Յիսուս քրիստոս, ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս ես, սուրբ եղի,
 ցի անուն քո. եկե սցէ արքայութիւն քո. եղի,
 ցին կամք քո՝ որպէս յերկինս և յերկրի. զհաց
 մեր հանապազորդ սուր մեզ այսօր. թող մեզ
 զպարտիս մեր որպէս և մեք թողուիք մերոց
 պարտապանաց. և մի՛ ամենիւր զմեզ ՚ի փորձու,
 թի. այլ փրկեան ՚ի չարէն. զի քո է արքայու,
 թիւն և զօրութիւն և փառք յաւիտեանս,
 ամէն :

ԵՐԿ ՍՂՕԹԻՑ

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄՈՒՆ.

՚ի Իմֆուսի.

Օրհնեալ ահր մեր Յիսուս քրիստոս, ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես՝ սք եղի՞ :

Յանուն Հոր և Որդւոյ և Հոգւոյն որչ
ամէն,Ի սատուանիմ և հաւատամ յանբաժանելի
և միանական ՚ի մի անձոյ երեքանձնեայ՝ ՚ի
Հայր և յՍրդի և ՚ի սք Հոգիդ որ ես ՚ի վերայ
անմի անձ օրհնեալ ՚ի յաւիտեանս ամէն:

Ե՝ «Կ» Ժ՝ նր Դ՝ Ե՛Է՝ « Ե՛Լ՛Է

Փանֆ և երկրպագու թիւն ամենասուրբ
երրորդու թեանդ և մի անձու թեանդ Հոր և
Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ, ամէն.

՚ի Ժ՝ նի ի ջեալ.

Քարձր առնեմ զքեզ Հայր անձ իմ և
Թագաւոր իմ և օրհնեմ զանուն քո յաւի,

տեանս յաւիտենից. որ այնչափ սիրեցեր զմեզ
 մինչև զորդին քո միածին ետուր վասն մեր
 ՚ի չարչարանս խաչին. որով փրկեցաք ՚ի յանի,
 ծից նախահօրն և հաշտեցաք ընդ բեզպի նա
 էր արեգական արդարութե՛ն՝ զոր ծագեցեր ՚ի
 բարձանց ՚ի վերայ մեղաւորացս լուսաւոր առ
 նեւ զխաւար մեր. և զչունչ ամենակալիդ ըզ,
 հոգիդ եօթնաշնորհ առաքեցեր մեծաւ գը,
 թուժք ՚ի սիրտ մեր՝ որ է անձրևն իմանալի
 սեղացեալ ՚ի քէն ՚ի վերայ մեղաւորացս, որ
 զովացուցանէ զփայլականակէզ հոգիս մեր. և
 առ մեծի գթոյդ անդադար ինսմես զարարաւ,
 ծըս քո ըստ որդւոյդ բանի. որով և զիս զա,
 նարժան որդիդ հայրաբար հովուեալ յառա,
 ւօտէ հասուցեր խաղաղութք ՚ի ժամ երե,
 կոյիս: Եւ արդ՝ աղայեմ զբեզ հայր երկնա,
 ւոր ՚ի մտանել արեգականս զանքուն լոյսո,
 զորմութեանդ վերստին ծագեա՛ն ՚ի սիրտ իմ
 և քոյինաբուղ իս անձրևդ բարի միւսանգամ
 տեղեա՛ն ՚ի յոգիս յանագան ժամուս. զի այսք
 տուրք բարիք և պարգևք կատարեալք ՚ի հօ,
 ըէդ լուսոյ առ մեզ իջեալք, մտքեալ լուսա,
 ւորեալ կատարելագործեսցեն զիս. զի և ես

սիրեցից զԹնամիս և բարի առնելով հաշտե-
ցայց ընդ նոսա նախ քան զմուտ արևուստ,
բով նմանեալ հօրդ երկնաւորի՝ յերեկոյի կե-
նաց իմոց անխոով խաղաղութեամբ յայս և
ի սոյն ննջեցից յուսով քո, և զարթուցեալ
յառաւօտու յարութեն մտից ՚ի պատրաստեալ
քո օթևանս սրբոց, փառաւորել գոհութի
զքեզ ընդ որդւոյդ և սէյ հոգւոյդ ՚ի յաւել-
տեանս, ամէն:

Յարիօհ և ծնիւր Դիօհ:

Փառք և երկրպագութիւն ամենասուրբ
Երրորդութեանդ և մի անթութեանդ Հօր և
Որդւոյ և սրբոյ Հոգւոյդ, ամէն:

Ի վերայ ծննդոց:

Ի արեքանեմ զքեզ՝ Գրիստոս որդի մայ-
խաղաղութիւն՝ երկնի և երկրի, որով պահին
ամենայն հակք յիւրաքանչիւր կարգի հաստա,
տեսլորոյ խաղաղութեն չիք սահմանոր ՚ի
ծննդեանդ բերեր զըզձալին քո խաղաղութի
ի յերկիրս մեր, և ՚ի խաչին կապեալ զԹնա,
մին սատանայ՝ բարձեր զխոռվարկու ժանան

Ի միջոյ և արարեր զխաղաղութի. իսկ իջա,
 ներլովդ ՚ի գերեզման քանական հոգւովք որ,
 պէս զյօնան իջեալ ՚ի ծովն դժոխոց՝ ՚ի մէջ
 գազանաց ննջող խոռովեալ հոգւոցն ևս եղեր
 խաղաղութի ազատելովն յարուցեալ յերեկոյն
 դրովքն փակելովք մտեալ առ խոռովեալ ա,
 շակերտան երկիւղիւ մահուն՝ նորհեցեր դար
 ձեալ զխաղաղութի բո. փնթք. քեզ բիւր ան,
 գամ թագաւոր խաղաղութե՝ որ լէ հօր միշտ
 գործելով, և զիս քարձօղս ծանրութեան ա,
 և ուրն հոգոց քաղցրութեամբ հովուելով,
 յառաւօտէ հասուցեր անփորձ ՚ի մեղաց ցժա,
 մքս խաղաղական: Եւ արդ՝ աղերսեմ առ էմ,
 մանուէլք ՚ի խաղաղական ժամուս. լը անու,
 ան. քո լեր ընդիս հզօր զօրութեամբ. որ խոս,
 սացար լինիլ ընդ մեզ մինչ ՚ի կատարած. և
 զօրացն զիս բառնալ կամաւ զքաղցր լուծ
 բոց պատուիրանաց՝ զհեզութեան և խոնար,
 հուլթե, որով խաղաղացի և հանգիցէ ամբո,
 խեալ անձն իմ յայսմիկ գիշերի. էջ ՚ի սիրտ
 իմ որպէս փեսայ ՚ի յառագաստ իւր՝ վանել
 զխոռովարար սեղեխն. միսիթարելք և զհոգիս
 իմ և պահել անխռով ՚ի զարհուրելի տեսլենց

և երազոց • մհւտ առիս որպէս յառաքեալսն
 և աւուր զողջոյն խաղաղութիւնքն ՚ի հոգիս •
 զի խաղաղացեալ յամենայն դիւական սահեց,
 մանց աներկիւղ ՚ի չարէն քաղցր ՚ի բուն ե,
 զէց՝ սրաիւ հսկելով • իսկ ՚ի մէջ գիւերին զար
 թեալ շնորհք բո ՚ի ժամ յարու թեանդ ՚ի մա,
 հահանգոյն բնոյս • կանխեցից խօսիլ սաղմո,
 սիւք լէ քեզ • և երգօք հոգևորք օրհնել հո,
 գւով ընդ հօր և հոգւոյն զամենայն աւուրս
 կենաց խնոց, ամէն։

Յարիցէ, ծուր Դիցէ։

Փանք և երկրպագութիւն ամենասուրբ
 երրորդութեանդ և մի անձութեանդ շօր և
 Որդւոյ և սրբոյ շոգւոյն, ամէն։

՚ի ծուրն իջեալ։

Սրկրպագեմ քեզ՝ շնորհի աստուծոյ,
 հանգիւտ յաւիտենական և հանգուցի՛չ աքց •
 որ ՚ի պահէ առաւօտու նախախնամելով
 քաղցրութեամբ և դարմանելով և ՚ի չարէ ա,
 ւուրն պահելով, հասուցեր անսայ թայք ՚ի

Ժամս հանգստեան: Եւ արդ՝ աղաքեմ զքեզ
 ՚ի գիւերային ժամուս, ՚ի յանկողինս իմ զղջա,
 նաւով զոր ինչ մեղայ սյսօր խորհրդով, բանիւ
 և գործով. թողու թիւն չնորհեա՞ յանցանաց
 իմոց, և մանաւանդ մեղաց լեզուի իմոյ՝ որով
 մեղայ քեզ սյսօր՝ բամբասանօք, զըսխօսու թիւ,
 հայհոյութեամբ և սուտ երդմամբ. և պար,
 գւեա՞ ինձ զերիս նկանակս՝ որ է դաւանու,
 թիւն սք երբորդու թեան և մարդեղու թե
 Էակցին քո Յիսուսին իմոյ, որ միացաւ ՚ի յե,
 ըից՝ յիծու թե նէն, ՚ի հոգւոյն և ՚ի մարմնոյն.
 զի թէ յանկարծ եկեսցէ բարեկամս հոգւոյս
 իմոյ Յիսուս յերեկոյի կամ ՚ի մէջ գիւերի և
 կամ ՚ի հաւախօսի, և կամ բարեկամ հրեշտա,
 կըն հոգեպահանջ. թէ և ոչ ունիցիմ զբարե,
 գործով թի ինչ, զմնէ զամբողջ դաւանութի
 հաւատոյս զղջմամբ սրտի եղից առաջի նո,
 ըս. զի ոչ որ ասէ՝ աէր Յիսուս, եթէ ոչ քե՛
 շնորհի սք անձ = Իսկ ՚ի ննջելս եօթնաբուրխ
 շնորհօք հանգի՛ր ՚ի սիրտ իմ որպէս յառա,
 քեալնս, վանել զներգործութի չար հոգւոյն,
 և արբուցանել յայսմ գիւերի բանաւոր բող,
 բողի իմոյս հոգւոյ զերկոտառան պտուղս քո՛

զսէր, զինդու թիւզ խաղաղութիւն, զերկայն,
 մտու թիւզ քաղցր. և թիւզ բարութիւզ հաւատ,
 զյոյս, զհանդարսութիւզ հեղութիւն, զժուժ,
 կալութիւ և զճշումն. զի յարուցեալ է առա,
 ըօտս ծաղկեալ և պողալից հոգւով յանդի,
 ման եղէց բեզ ստղմոսիւք և օրհնութիւն, ընդ
 սուրբս բո փառաւորել զբեզ ընդ հօր և որ,
 դւոյն միաճնի, այժմ և միշտ և յաւիտեանս,
 ամէն.

Յարիօ՛հ և արասցէ.

Փառք, օրհնութիւ և գովութիւն ՚ի բար,
 ձունս Հօր և Որդւոյ և սրբոյ Հոգւոյն, այժմ
 և միշտ:

Նայեանց առիս՝ ո՛վ տէր փառաց,
 հսկող հովիւ՝ քոց ոչխարաց.
 լիք շուրջ զինև՝ ընդ հրեշտակաց,
 պահել ՚ի չար՝ գայլոց դիւաց.
 զի անխառով սրտիւ հանգեայց,
 և երգել քեզ՝ հոգւով զարթեայց:

Սուրբ Թոմասը հայր զԹուրքանց՝ որ ստեղծեց զիս յունկ, սրբեան զհոգիս:

Սուրբ Թոմասը որդի՞դ միածին՝ սր փրկեցեց զիս խաչելութեամբդ, լուսաւորեան զմիտս:
 Սուրբ Թոմասը հոգի՞դ ճմարիս՝ որ նորոգեցեց զիս մկրտութեամբ, մաքրեան զկամս իմ:

Սուրբ սք սք տէր զօրութեանց, ունկն, դի՛ր ազօրութից իմոց, լուր ձայնի իմում. ընկալ զաղաչանս իմ և զհառաչանս սրտի իմոյ, ներեան քաւեան զիս զմեղաւորս, և տուր ինձ շնորհքս հաճոյարարս բարեխօսութիւն սրբոյ Թոմաս, ծնին, և աղաչանօք սրբոյն Գրիգորի լուսաւորչին, և որոց այսօր է յիշատակ:

Պաղատիմ առ քեզ սրբուհի կոյս Թոմաս, մայր Մարիամ, ուրախացեալ և բերկրեալ, երանեալ և փառաւոճեալ, տէր ընդ քեզ օրհնեալ ես դու ՚ի կանայս և օրհնեալ է սլտուղ որովայնի քո Յիսուս Քրիստոս: Մայր ամենօրհնեալ բարեխօս լեր առ միածին որդին քո վասն իմ մեղաւորիս, փրկել զիս ՚ի փորձութեանէ և յամենայն վտանգից հոգւոյ և մարմնոյ, և տալ ինձ զշնորհս զօրաւորս ըստ կամաց իւրոց՝ անցուցանել զանցաւոր կենցաղս այժմ

և ՚ի ժամ մահուն իմոյ , և հասանիլ խաղա
 դու թեամբ առ քեզ անձկալիդ , յերանել և
 փառաւորել զքեզ Ը որդւոյդ ՚ի յաւիտեանս
 ամէն :

Օրհնեալ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս ես սուրբ եղիցի" :

1847
The following is a list of the
names of the persons who
were present at the
meeting of the
Board of Directors
of the
Company
held on the
10th day of
January 1847
at the
City of New York

Ի ԵՆՈՒՆԴ ՏԵՄԻՆ՝

Մանկացեալդ Յիսուս՝ տնւր ինձ ու,
 սանկլ զպատճառ ծննդեան քո զի սարսա,
 վիմ յորժամ լսեմ՝ թէ անհուն բարութիւնդ
 երկնային միտցար ընդ հունաւոր և անբարի
 բնութեանս մերում յարգանախ բարեբանեալ
 կուսին Մարիամայ, և ծնար անշիթ միաւո,
 բութի ՚ի վեր բան զբան, և երևեալ գրգռե,
 ցիկ տեսլեամբ բան զամենայն օրդիս մարդ,
 կան ըստ կանխագոյն երգաբանութե ՚Դաւ,
 թայ՝ հօր քո ըստ մարմնոյ:

Տարակուսիմ և արշիմ և սոսկան սակերք
 իմ և քստմնի բողոր անձնս մինչ տեսանեմ զան,
 տեսանելիդ ՚ի հրեղինաց, զյաւիտենական ծը,
 նունդդ ՚ի ծոցոյ հօր, ժամանակաւ ծնեալ
 ՚ի կուսէն Մարիամայ, յարքատիկ գիրկնո,
 բուն յանշուք մարի, յայրի անդ բաղմեալ խան,
 ձարրապատ և ահա յառաւելն մտախորհ ե,
 զրալ՝ գտանիմ ես ինքն իսկ պատճառ իմով
 յանցաւորութեամբ ՚ի նախահայր հաւն իմ
 Արամ:

Քանզի յայնպիսի մեզս անկայ յորմէ կանգ

նիլ ինքնին անհնարին էր, և ՚ի ձեռն ուրուք
 հաճոյացելոցն քոյ չեղև կարելի՝ զի և նոքա
 կարօտ. և ոչ բնաւ միջնորդութեամբ հրեշ,
 տակացուտի ամենեւին մնացեալ անյոյս յու,
 մեքէ՝ կարօտացայ ամենահնար այցելութեան
 քում. և ինքնին քն շինեղով ինձ ստեղ,
 ծուած և պատկեր, գլխացար վերստին ա,
 ծել զիս յառաջին վիճակ անմեղութեան. այլ
 անհնար էր ծայրագոյն բարութեանս՝ որպէս
 էին, լինել տեսանելի և բուռն հարկանել զի,
 նէն և կանգնել յոտին ՚ի գլոյմանցս, վ ամն,
 որոյ խոնարհեցար, լըեր յամենամեղուր ար,
 գանտ նախասահմանեալ կուսին և միացար
 և ծնար որպէս այժմ տեսանեմ. որով և հա,
 ճեցուցեր զհայր ընդ արարածս՝ ըստ յայտնա,
 բանութեան վերին զուարթնոցն թէ՛ || Փակք
 ՚ի բարձունս ար և յերկիւ խաղաղութիւն ՚ի
 մարդիկ հաճութիւն || = Չմյս շնորհ երկնա,
 յին, զմյս պարզե անկողելի՝ որ եղև խաղա,
 զութիւն երկնի և երկրի, վերստին իմով յան,
 ցաւորութեամբս ընդդէմ սուրբ պատուիրա,
 նաց քոյ յինէն ՚ի բաց հեռացուցի, և մնացի
 դրէն ՚ի նոյն ապաշնորհութեան իմում և

ևս վատթարապէս: Սպասքէն զըջմամբ սրտի և
 հառաչմամբ հոգւոյ աղերսեմ զգթութիւն
 բո՛ւ անձրևեւ յիս անդրէն զցօղոյ շնորհաց. և
 տալ զօրութիւն շրթանց իմաց երգեւ հոգւով
 յեկեղեցի բո.՝ Որ ՚ի կուսէն մարմնացար.
 արդարութեան արեգակն տէր փնոք քեզ:

Երկինք երկնից՝ շեղմն կարող,
 քեզ անհասիդ՝ լինել տանօղ,
 մտուր այրին՝ բէթէհէմի,
 երջանկացեալ գտաւ կօղ:
 Բամբ լուսերամ՝ դասուց վերին,
 սարսին ահիւ՝ երկիւղագին.
 հովիք խաչանց՝ հօտին անբան,
 ընծայաբերք՝ քեզ ՚ի յայրին:
 Գուշակքն հին՝ արևելեան,
 իլտանք յորդուց՝ յաբեթական.
 քեզ ՚ի յայրին՝ բէթէհէմի,
 ընծայաբեր՝ հանդիսացան:
 Եւ զիս՝ հայցեմ՝ գանձդ անմեղ,
 հօր բո վերին՝ ծնունդ շքեղ.
 գրեմ ՚ի թիւ՝ գառնադաժաց,
 կամ ծառայիցն՝ այն գուշակաց:

ՏԵՍՈՒՆ՝

Իսո՛ւս սիրական անուն սիրելի իմօսը, ախ՛ ոչ ով և անուանեցար իսկ զկնի ուժն աւուր ամենասք ծննդեան բո՛ ՚ի թլփատու, թեանդ, որում ոչ իբր կարօս՝ անկարօ՛ւող ա, մնայնիւայլ ՚ի պակեւ զստուերական օրէնմն:

Ահա՛ կրկին զարհուրիմ և պակուցե՛լսա, սանիմ ՚ի լսել զանձանադուժենէ յաւի, տենական բանիդ: Չի՛սդ, զմէ՛՛ որ ջոկքն են վերին դարուժեան և յաւէտ մերձաւորք քանչեւ ի փառաց ծայրացեալ բարւոյդ յոչինչ իմիք անուն համարձակեալ զերեքսրբենին նուագեն: Ս՛հրբ, ս՛հրբ, ս՛հրբ աէր զօրուժեց, իսկ ես օտարացեալ յամենառատ ինաւոց մարդասիրիդ իմով անօրինեալ յանցանօք, կար, դացից քեզ զանուն՝ թէ և ՚ի վեր իցէ քան զամենայն անուն: Յայսպիսիս չէր համարձա, կելի մարդոյ ուրուք արդարև՝ թէ և յան, դուզն որ լինէր, ի թէ ոչ էր կանխաւ ՚ի քէն

Նախագրուչակ յայտնուածիւսմբ ընկալեալ ՚ի սրբազանն մատեանն :

Եւս՝ եթէ մարդանալ յանձնառեր տաս համարձակիլ ինձ և յայսմ որոյ վասն ՚ի խոջ ըոյ սրտէ խանդաղատեալ բերկրանօք նւա գեշից . Յիսուս իմ յոյս իմ փրկիչ՝ իմ տէր իմ . ՚ի սէր Յիսուսիդ տոչորիմ այրիմ .

Մանկիկ փափկիկ՝ ինձ տարփալի ,
 դառնուկ անմեղ՝ բախող նորհի .
 Եկ արդ բնակեաց՝ եմ կաթողին ,
 ՚ի գիւրկ քնքուչ՝ իմոյ սրտի :

Թարմիկ ջերմիկ՝ սիրտ իմ հալի ,
 ՚ի սէր քոյին՝ իմ կեանք բարի .
 Ընդէր յինէն՝ կաս ՚ի բացեայ ,
 զի առանց քո չեմ կենդանի :

Յանհաս խորոյ՝ ՚ի ծոցոյ հօր ,
 Ելե՛ր տէր իմ՝ յայս վայր ստոր .
 դատել փրկել՝ զառապեալս ,
 ՚ի դերողէն՝ այն կամակոր :

Ապա արդիւնք՝ քո սք անուանց ,
 վահան ամուր՝ ինձ ՚ի թիկանց .
 ՚ի հրեշտակէն՝ ձայնեալդ Յիսուս ,

փրկել՝ հոգւոյս՝ անձին իմ սննձ :

Էմանսեւէլդ՝ ընդիս աստուած :

Ի բաց լիցին՝ յինէն յանցուած :

Գրիսահադ օծեալ հոգւոյս հոգի :

սրբեան յինէն՝ զբորբոս մեղաց :

Ի ՏԵԱՌՆԸՆԴԻՄՈՒՄՁՆ՝

Յաւուր լրման քառասնորեսոյ դալստեան
բո ՚ի տաճարն՝ տէր Յիսուս յեւլանեմ ընդ ա,
ուջ ջերմնուանդութեամբ հոգւոյս, և հայ,
ցեմ զսրբարար շնորհս բո ՚ի բուժումն բո,
վանդակ անձինս . որպէս զի արժանացայց ի,
մանալի տեսութեամբս ընդգրկել զքեզ և
հանգուցանել ՚ի սրտի իմում ըստ ուղղափառ
հաւատոյս ոչ առ քեզ, և ընկալեալ ՚ի քէն ՚ի
մարդասէր շնորհս քո՝ վստահացայց երգել
ըստ ծերրունւոյն Սիմէօնի՝ իչ որպէս զնա՝ որ
ի հոգւոյդ սրբոյ առեալ հրամանն իչ տեսա,
նել զմահ մարմնոյ, մինչև տեսցէ զօծեալդ
ած, այլ ՚ի կապից մեղաց իմոց՝ աղերսեմ, աղ,
ձակեան . և զներող գթութիւն բո հեղ առ ար,

Կարացելաւ անձն իմ. որ վայելեալ ՚ի շնորհս
 ձրի պարզեաց մարդեղութեան քուարձակ,
 մամբ ՚ի կսպից թնամուոյն, անդրէն ներգոր,
 ծական յոնցուածոք իմովք կապեցայ չա,
 րուար ևս. և յիրաւի թէպէտ այսու դարձա,
 դարձ մնդանչականութեմբս չունիմ յոյս անդ,
 րէն ազատութն և վայելելոյ զերկնային ու,
 րախուժիւնդ. այլ պատախանի քո առ հար,
 ցումն Պիտարոսի թէ՛ ոչ եթէ եւ թնիցս, այլ
 թէ եոթանասանեկի եոթն ևս մեղիցէ, և ա,
 սիցէ մեղսյ, թող նմա: Ահա այս շնորհ լի՛ շը,
 նորհք առատութեան, այս մարդասէր խնամբ
 լի՛ ներող գթութեա՛ն Թոմ. իմ Յիսուս, վստա,
 հացուցանէ զհէզս և զապաբան ծառայս սը,
 խալական ազաղակել հառաւմամբ սրտի: Մե,
 զայ տէր մեղսյ և զանօրէնութիւնս իմ ես
 ինձէն գիտեմ. Թող ինձ տէր՝ թող ինձ և մի՛
 կորուսաներ. արձակեմ զիս ՚ի կսպից մեղաց
 իմոց ՚ի կեանսդ յաւիտենից. զի անչափ են
 շնորհք գթութեան քո, և անկուելի են պար,
 գ՛ք ներողութեան քո, որպէս և ծանուցեր
 մարգարէիւն՝ ոչ կամելդ զմահ մեղաւորին,
 այլ զգառնալ նորա ՚ի չար ճանապարհէն և

զկեանն շինու տէր՝ առատ ողորմութեամբ բով
 ներեան մեղուցելոյս, և սրբեան զիս յամենա,
 կերպ տրատուութեանց զգայութեանցս՝ ողորմ
 յանցաւոր գտայ առ անձն իմ և առ սրբա,
 զան հրամանս քո:

Այսօր եկելի ՚ի տաճարն կատարել զօրէ,
 նրս վասն փրկութե հեթանոսաց. այն և ես
 մի եմ ՚ի նոցանէ ՚ի հեթանոսաց. անախ՝ ոչ թ
 հսւատոյս զոր ունիմ առ քեզ, այլ ըստ անօ,
 ըէն գործոց իմոյ: Քանզի գողով ՚ի թուոյ ոչ,
 խարաց՝ ոչ լուայ ձայնի երկնաւոր հովուա,
 պետիւր. ոչ աղգիաց յընկն իմ ամենաղբեցիկ
 փող կենարար վարդապետութե քո: Ուստի
 բազմիցս արուսբոյ փարախի մնալով և ՚ի բ...
 բուտ անցս ճանապարհաց դեգերելով պլն,
 զունք ոտից և ձեռաց բարոյականութե ան,
 ձինս տրորեցան և անախ: ասանացան. և ՚ի ցան,
 կապատ մացառուտ վայրս փռալից թփոց մե,
 զաց անկանելով չարաչար տանջեցայ, և բոռ,
 գզեալ գլգլեցան ստրատեսակ վերարկուք
 անձինս՝ զորս զգեցեալն էի ընդ օրինապահ
 անմեղ ոչ խարմն սք. եկեղեցւոյ քո, աղաչեմ
 պղաչեմ տէր իմ հովուապետ, և թախանձ

արկանեմ առաջի քո՛նկեմ զիս զիսասասար,
 տըս անդրէն ՚ի սուրբ հօտքո բարեխօսութի
 ծերունւոյն Սիմէօնի, և մի՛անտես առնեթ
 աէր զինդրուածս իմ աղաղակեմ ըստ շնոր
 հալի երգաբանին. Բա՛րձ ՚ի յուսիդ ըստ ոչ
 խարին, հան ՚ի յերկինս յուխտեալ անդին||
 ուրանօր գտից զգուռն տաճարի վերինն ե
 թուսաղէմի ինձ բաց՝ հանգոյն դրանն փա
 կելոյ, որ բացաւ այսօր եկաւորութի քով ՚ի
 տաճարդ երկրաւոր այսր երուսաղէմի. զոր
 մէ կանխաւ բացածանոյց մարգարէն = Եւ այն
 աէս ցնծալից գոյմամբ հոգւոյս Է ծերուն
 ւոյն վերերգեցից, || Սա է թագաւորն ան
 մահ, զոր զօրք երկնից ՚ի բարձունս հանապազ
 մեծացուցանեն|| =

՚Ի ՄԿՐՏՈՒԹԻՒՆ ՏԵՍՈՒՆ Է

Ընսահմանելի բանդ ԹԺ, ծնողնդ հայ,
 բական ծոցոյ, լոյս ՚ի լուսոյ՝ որ լուսաւորե
 ցեր զորդիս ադամայ լուսով շնորհաց սուրբ
 աւազանին, յամենայն գործառնութիւնս մարդ

գերդուժեանքն ցուցանես զանօրէնութիւն
 լուսաւոր վարդապետութեան եկեղեցւոյ, և
 զմիջոցս փրկելոյ զիս ՚ի գերողէն և ամելոյ
 վերստին յառաջին վիճակ կենաց իմոց = || և ,
 տի և յերեսնամեայ կատարեալ հասակի քում
 առ ՚ի սկիզբն առնել այնց ամենայնի՝ եկիւր ՚ի
 յորդանան և անձառելի խոնարհութիւն մը
 տեցար ՚ի Յովհաննէ յայտնեցար ԹՅՄԱ
 ըիտ իմամբ փառակցի քո՝ Հոգւոյդ սրբոյ
 աղաւնակերպ ՚ի վերուստ ջաղիտեցեր զգլուխ
 աներևոյթ վիշապ օձին՝ որ պատրեացն զիս
 յառաջին փառացի սահմանեցեր այդու զիս որ
 հուրդ սք աւազանին . ոչ զի պարտաւոր այ
 դրմ և կամ վասն քո ինչ՝ անկարօժ առ
 նայնի, այլ զի լուսացես զիս քե մաքրեալ ջը
 ըովդ և թողցես զսարսիս իմ զոր ՚ի նախա
 հայրն իմ անդ գործեցի անհնազանդութիւն
 մով ԹՅՄԱՅՆ հրամանիդ . և տալաւոյնսցես յիս
 անդրէն զհոգիդ շնորհաց՝ զոր կորուսի զկնի
 ոյնը պատուիրանազանցութեան, և այնպէս
 վերածել զիս վերստին յիմ վիճակ նախնիսն ,
 ըագոյն ԹՅՄԱՅՆ փառք . յոր խորհուրդ
 և պատրեաց զիս նախաւորն :

Դ՛նւ տէր՝ Յիսուս փրկիչ աշխարհի, կէր
 նագործօ՛ղ հոգւոյ իմոյ յիմ նախկին մեռե-
 լու թեանցս, տնօր ինձ՝ աղաչեմ, ժուժկալու,
 թիւն անձին . չափաւորեա՛ն զկիրս հոգւոյ և
 մարմնոյ իմոյ իմանալի նորհօք Թ՛նու թեանք
 և տարապո՛ յիս ՚ի հոգի իմ զնորհս էակցի քո՝
 շոգւոյդ սրբոյ, ոյալէս զի կարօզ եղէց և ես
 կալ ընդդէմ սատանայի և զփորձանս նոյա
 յունայն կացուցանել որպէս դու հերկնակդ
 ամենայն ժուժկալու թեանց յամօթ արարիք
 զնա զկնի մկրտու թեանք՝ յանապատի անդ :

Տ՛նւր ինձ տէր հոգի զգաստու թեան և
 լուսաւորեա՛ն զմիտս իմ զգացմամբ անձառ
 բարութեացդ՝ զոր խառտացար : Տ՛նւր սարա,
 դրեալ տրամեցելոյս համարել զայս աշխարհ
 անապատ , զի բազում օթեանք են հօրքո
 յերկինս . չցանկալ իմիք որ ինչ ՚ի սնա առօր,
 եայք , զի մշտնջենաւոր են բարութիքդ երկ
 նից . չփափկանալ ՚ի բազմատեսակ կարծեցել
 հեշտութիւն : այսր զի անխեղ և մեծ վա-
 յել լու թիւնք ենք յերկինս՝ զոր ակն ոչ ե-
 տես և ունկն ոչ լուաւ և ՚ի սիրտ մարդոյ ոչ
 անկաւ ըստ սետու թե սրբոյն Պօղոսի : Տէր

Խնամոտ՝ եթէ զայսոսիկ շնորհս գթութեան
 քո առատաձեռնեա ինձ տկարիս, փրակերայ
 Խայթոցքն մեղաց իշխանին անապատիս փշ-
 րեսցին և անգործ լիցին վասն իմ: Պահեա և
 զիս տէր՝ անապատ և անգործ ՚ի շինարարու-
 թից և ՚ի սերմանց բազմահնար չար իշխանին
 այնորիկ զի կրկին արարայ քե՛ւ ՚ի սկզբանն և
 յերկրորդումս և ցանկամ իսկ գտանիլ սահ-
 մանակից անդատանաց քոց հերկեա՛ զկոր-
 դացեալ երկիրս անապատ՝ արօրաւ բանից սք-
 պատուիրանաց քոց՝ սերմանեա՛ զսերմանս ա-
 ռաքինի բուսոց երկնաւոր վարդապետութե՛ն
 քո առատազեղ բուսմբ միակ սերմանացանիդ՝
 և ոռոգեա՛ ՚ի վերուստ տեղացմամբ ցօղոյ
 աղբերդ շնորհաց և լի՛ր արկեալ զինև ընդ-
 դէմ մտից թշնամւոյն՝ պահեա՛ զիս յորմանց:
 Որպէս զի և ես կարող գտայց բուսուցանել
 անխառն յօտար սերմանց և տալ զպտուղ հա-
 ճոյարար քեզ պարտիզպանիդ հոգւոյ իմոյ:

Արդ՝ վասն այսոցիկ ամենայնի խոնարհե-
 ցար յանճառելի փառաց և զգեցար զմարմին
 խոնարհութե՛ մերոյ և արարչական գթութե՛քդ
 մաքրեցեր զտիեզերս յանիծիցն, վասնորոյ ան-

երկբայ յուսով հաւատամ թէ ունիս պա-
հել զիս ՚ի մեղաց . և եթէ անդրէն գլորեցայց
՚ի մեղս տկարութիւնով, դարձեալ զօրես կա-
ցուցանել յոսին և ունիս սրբել զիս յայնց
նորոգ գործեցեալ յանցանացս : Եւ լծորդե-
լով զկամս իմ ընդ սուրբ կամսց քոց՝ պահել
սրբեալ և անթափանց յամենայն արատոյ՝ մին-
չև վերածել զիս յօթևանս երկնաւոր հօր քո՝
յանվազճան երանութի լսուրբս քո՝ ՚ի փա-
ռաբանութիւն քեզ, հօր քում և ամենազօր
հոգւոյդ սրբոյ :

ՅԱՅԼԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ ՏԵՄՈՒՆ՝

Եստուած աստուծոց, թագաւոր թա-
գաւորաց և տէր տիրանց . ՚ի քէն ամենայն և
առանց քո ոչինչ . ոմանք խոնարհին յահէ փա-
ռաց քոց և ոմանք բարձրանան յահաւոր փա-
ռըս քո՝ փառաւորեալ որդի աստուծոյ տէր
Յիսուս . լեբինք հալին առաջի քո, այլ թաբօր
և շերմոն այսօր յանուն քո ցնծան՝ ցնծու-
թիւնդ երկնի և երկրի . ծնար յաշխարհ ՚ի ցըն,

Ծուծիւն աշխարհիսայլ ոմանք զլորին և ոմանք կանգնին: Եւ անա այսօր իսկ յայանե, լով զմեծ վայելչութիւն անձային վառաց քոց պատրաստեցեր քեզ եկեղեցի գինուորեալ որով և այս աշխարհ ցուցաւ հանդիսարան մարտի՛ իչ ընդ մարմնոյ և ընդ արեան, այլ ընդ ինչանուծիւնս և ընդ պետութիւնս և ընդ աշխարհակալս խաւարիս այսօրիկ՝ ընդ այսս չարութեան որ ՚ի ներքոյ երկնից: Ահա ասպարէզ մարտի անկման և վերամբարձման. այլ ես հեզս ՚ի թուոյ գինուորաց քոց հաւար, տութեամբ իմով անվիթ արարի զպատրաս, տութենէ գինուորութեանս, թողի՛ ժանգա, հար զգէնս զարդուց, զառաքինական մասունս հոգւոյ իմոյ՝ և երկչոտութեամբս ՚ի ժամ մարտի յետս յետս ընկրկիմ և անմասն ելա, նեմ՚ ՚ի պսակէ արիութեան:

Չլուսավայլութիւն պայծառակերպու, թեան քո՝ զօրագլուխդ մեծ, ծագեան և ՚ի միտս իմ, զի լուսաւորեալ ամենայն զգայութեամբս՝ անվիհեցր կացից ՚ի մարտիս. զանուշահոտութի բուրման մեծ վայելչութեան քո՝ զոր ծաւա, լեցեր զգալար վայրօքն թաքօր լերին ՚ի զմայ,

լահան թմրութիւն երից առակերտաց բոց,
 բուրե՛ս յիմանալի վայրս անձին իմոյ կար,
 մրաթերթ վարդդ երկնային պարտիզի, զի զօ,
 ըսացին եռամասնեայ զօրութիւնք հոգւոյս
 տալ մոռանալ ինձ գլխովին զսնտի վայել
 վաղանցուկ կենցաղոյս, և զուարճանալ ա,
 նանց վայելչութեամբ փառաց տաճարի սրբ,
 բուրե՛ս եռանձնեայ տէրութեանդ, քան,
 զի բարւո՛ք է ինձ ընդ վարձկանս շինուածոց
 տան քո լինել, քան թէ ընդ իշխանաւորաց կա,
 ցելոց ՚ի յարկի տան աշխարհիս այսորիկ:

Որպէս զՄովսէս մեռն զիս աշխարհիս այ,
 սորիկ, և որպէս Չեղիա պահե՛ս զիս կեն,
 դանի աշխարհիդ անդրանկաց՝ յարուցանելով
 զիս որպէս զնոսա առ քեզ, յլնտրութիւն
 քո և ՚ի մաքրութիւն, Չերկոսին զնոսա այ,
 սօր ամեր առ քեզ ՚ի թաքօր՝ զմին ՚ի մեռե
 լոց, և զմիւսն ՚ի կենդանեաց՝ ուսուցանել
 ինձ, թէ տէր ես կենդանեաց և մեռելոց:
 Հաւատամ առողջ հաւատովս որ առ քեզ,
 և ճանաչեմ զքեզ ոչ միայն տէր կենդանեաց
 և մեռելոց, այլ և աստուած յաւիտենական, և
 աստուած կենդանեաց և եթ քանզի և մե

և եալքն յաշխարհի՝ որք ՚ի նորհա քո ննջեցին՝
 կենդանի՝ են քեզ ը երկնաւոր վարդապետ
 տու թեանքո՛ւ ի ես աստուած Մբրահամու՛,
 Իսահակայ և Յակոբայ, որք մեռան աշխարհի
 և կենդանի են քեզ և ինձ ըստ հաւատոց
 որդւոյս նոցին՝ աստուած կենդանեաց՝ տուր
 զօրութիւն մեռանիլ ՚ի մարմին ըստ գործոց
 մարմնոյ, և կենդանանալ առաքինութի ՚ի հո,
 գի ըստ հոգւոյդ նորհաց՝ մեռանիլ աշխարհի
 և կեալ քեզ շայցմամբ նահապետին Մբրա,
 համու, ինդրուած վք ծառային քո Իսահա,
 կայ և սիրով բենաստեսի՝ Իսրայէլն սրբոյ թը,
 նայեան ՚ի յիս, սրբեան զհոգի, զմիտս և զմար,
 մին իմ որպէս զի կարող եղէց հաւատաւովս
 և ՚ի սպայծառակերպութիւն քո և քարոզե,
 լովս՝ ըստ ականատես աշակերտացդ զինուո,
 բակցացն իմոց յեկեղեցի քո սուրբ՝ հանել ՚ի
 գլուխ զմարտ պատերազմի աշխարհիս այսո,
 ռիկ ընթացակցութեամբ զօրագլխապետիդ ի,
 մոյ, և այնպէս կենդանանալ ՚ի քեզ, և ՚ի կեն,
 դանութեանս վերերգել եռանձնեայ տէրու,
 թեանդ՝ քեզ, հօ՛ր քո և հոգւոյդ սրբոյ զիս,
 ողջ յանգրաւ յաւիտեանս, ամէն։

Ի ԻՍՉԵԼՈՒԹԻՒՆ ՏԵՍՈՒՆ

() Դողանի հարկանի անձն իմ և բայ
 բային յ դուռաձք բողոր կազմուածոյս մինչ
 լեմք բւեռակապ սնդեալ զտէրդ ՚ի փայտ
 դատապարտուածն Աստուած իմ և կեանք
 հոգւոյ իմոյ, Յիսոնս քրիստոս տիրանենգ ե
 ղև Յոզայ՝ զի մասնեաց զքեզ՝ տիրասպան
 եղեն շրէայք՝ զի վկայեցին զքէն արժանա
 ւոր մահու ՝ զանիրաւս գործեաց Պիղատոս՝
 զի մարդահաճոյ գտաւ ՝ այլ ոչ ոք ՚ի սոցանէ
 էր իսկական պատճառ զքեզ յայդ վիճակ հա
 սուցանելոյ, և ոչ այլ ոք յարարածոց քոց, բայց
 եթէ յանցանք իմ, մեղք իմ և անօրէնուծիք
 իմ զոր գործեցի, և եթէ այսպէս, որ և է իսկ
 ապա որ խաւար պատեսցէ զիս, որ անդոն
 դրք թորոց ծածկեսցէ, և յոր ովկիանոս ան
 զեցայց և առ ո յարարածոցս դիմեցից, զի ա
 մենքբեան այլափոխեալ կան ՚ի վրէժխնդրու
 թն, Արեգակն կարմրեանգ լու զսիրտ իմ
 արեամբ, լուսինն մթագնեալ պատէ զիս տըթ
 րուծք, լիւրինք և վէմբ ահաբեկեն զիս անհը
 նարին հերձմամբ, երկիր դողացուցանէ յոք,

կալի գղբումամբ, ծով քսամներցուցանէ ալեաց
 խոռովու թիւ թող զայսոսիկ՝ այն ինչ անյուսա,
 ցեալ յուսմքէ յերևելեացս կամէի ծածկիլ ՚ի
 խորափիտս, ասն բազմամեայ ննջեցեալք և
 ուիկքն ՚ի տապանի յարուցեալ մի զմիով ելա,
 նեն ՚ի խնդիր ինձ վնասապարտ տարակուսե,
 լոյս:

Սպաքէն սր ուրբք և դիմեցից, առ ս դք
 և անկեայց, ոչ է հնար ուրուք գտանիլ ինձ
 պաշտպան՝ զի վնասակար և ապերախտ երև,
 եցայ բեզ բարերարիդ համայնից: Ոյր վասն
 ապաւինեալ ՚ի մի միայն ապաստանարանդ
 յուսոյ իմոյ՝ դիմեցից առ բեզ, զպատուանդա,
 նաւ խաչի քո հեղից զանձն իմ, և զդա զսք
 խաչդ և զայլ կիրս սք չարչարանաց քոց կա,
 լոյց ինձ միջնորդ փրկու թե՛ յՎննախնամ տէր
 թող ինձ, անյիշաչնր լեր առ հեգս, մի՛ բնու
 թի ՚ի դատ մտաներ, այլ ներողութիւն քաւեան
 զիս զմեղաւորս՝ զի ձրի են քոյդ պարզիք =
 Եւ եթէ վասն իմ յանձն առեր զայդ ամե,
 նայն ամենայօժար կամովք քովք, զխտեմ ա,
 ներկբայ՝ թէ չունիս առնել անտես և զայս՝
 պահել զիս ՚ի չարէ աշխարհի. զի աշխարհ

տակեցար քրտնեցար ։ չարչարեցար ՚ի մարմն
 և խաչեցար մարմնով ՚ի փայտ դատապարտու
 թէն ։ թաղեցար մարմնով ։ սքնեցար ՚ի տապա
 նի ։ և անբաժան ՚ի մարմնոյդ՝ բանական հո
 գւովդ իջեր ՚ի բանտն ներքին առ բանտեալ
 արն հոգւով և զամենայն զանօրինականսդ
 հանեալ ՚ի գլուխ չարչարանացդ փառօք՝ իք
 թե հզօր զօրապետ և տէր կարող ՚ի պատե
 թազմի յարեար սոսօր ինքն ի խան փառօք յա
 թու թէ ։ և աղարտեալ զամենայն իոցս արտաքին
 և ներքին խաւարային բանտի սանդարամե
 տին՝ վերածեր Է քեզ զաւարն՝ զերամսար
 դարոց ՚ի լոյսդ անստուեր ։ և զզօրութի թշ
 նամւոյն արդարութեան ցուցեր արդարապէս
 տկար և յուսացուցեր զիս ՚ի քեզ տալով ըզ
 քեզ ինձ օրինակ ։ Բայց առանց օգնականու
 թեան քո անհնար է ինձ ազատ մնալ ՚ի դա
 ւանաց բազմահնար թշնամւոյն այնորիկ ։ և
 Եւզղել զընթացս յանցուկ ճանապարհ վերե
 լից՝ որ տանի առ քեզ ՚ի կեանսդ յաւիտե
 նից ։ Քանզի միտք իմ ՚ի մանկութենէ հաս
 տատեալ գողով ՚ի խնամս չարին՝ թելադրու
 թէն նորա առաւել հետեւ իմ քան խրատու եր

կնաւոր բժշկիդ • և զկնի առողջացուցանելոյդ
 զիս յառաջին վիրաց անտի լուացմամբ շնոր
 հաց սբ աւազանին և բաշխմամբ կենարար
 մարմնոյ և արեան քո, անդրէն անկայ ՚ի ձե
 ոքս անօրէն թշնամւոյն և ձեռնտուու թեամբ
 մարմնոյ՝ ռոտիսի հոգւոյս չարաչար խորտակե
 ցայ ամենայն մասամբք • և չիք յիս առողջու
 թի յոտից մինչև ցգլուխ • զի թագաւորեալն յիս
 դատաւոր միտք զհետ անիրաւու թե միտեալ
 զսէրն իմ որ առ երկնաւոր փեսայդ • Եւոյծ •
 և կապեաց դարձեալ ընդ օտարին և եթող
 զիս այրի ՚ի մեռելու թե • և ահա նեխեցան և
 փտեցան վէրք իմ և տառապիմ ՚ի դարշափ
 տու թե • և գրեթէ անկեալ դնիմ ՚ի գուբ ա
 սականու թե • զթա ՚ի յիս վերստին՝ տէր իմ
 զթառատ և ձեռն տօւր անկելոյս • զի վէրք
 քարոյական մահուանս քե միայն բուժին •

Չորդի այրւոյն մօր միամօրի՝ որ ՚ի Նային
 քաղաքի զՂազար զչորեքօրեայն ՚ի տապանի
 ձայնիւ և եթ կոչեցեր ՚ի բնական մահուանէ
 ՚ի կեանս երկրաւոր • ըստ այրւոյն մի է ինձ իմ
 հոգի • և այն ահա ելանէ ընդ դուռն քաղաքի
 կենաց իմոց դագաղաւ մահուն • տօւր ինձ լը

սեւ զկենարար բարբառ քո՝ յարուցեալ փրո՛
 կիչ թէ մի՛ լար • և ցպատանի հոգին իմ՝ թէ
 սլատանի՛ դու բեզ ասեմարի՛ = Լսա Մարի՛,
 ամու և Մարթայի և ս մի է ինձ եղբայր հո՛,
 գին իմ • ինձ միայն յոյս ասլընոյ նորա՛ ՚ի Յորհո
 քո՝ զգլթու թի՛ բո հայցեմ՝ հեղում զանձն իմ
 զտաիւ բււ և թանամ զերկիր սրտասուօք աչա,
 ցրս և աղաղակեմ յանցս ճանապարհի ախար,
 հիս ըստ Մորիամու • սէր՝ ոչ միայն շքերթօ,
 րեոյ, այլ բազմամեայ • ոչ միայն հոտեալ այլ
 և փտեալ = շաւատացի և հաւատամ թէ ըզ
 չորերթօրեայն յարուցեր, թէ զիսկզ բանէ զնա,
 խահարց, զնահապետաց, զմարգարէից և զայլ
 անթիւ բեզ հաճոյսցելոց զհոգիան բուռն զօ,
 բո թք կորդեալ յիշխանութենէ խաւարի՛ յա
 բուցեր ՚ի հրաւափառ յարութե՛ քո և վերա,
 ծեր երամով ին յանդրանկացդ խորան : Ո՛չ մի
 այն ՚ի յարութե՛ յաւուրն յեանում հաւատամ
 ըստ Մարթայի և Մարիամու, այլ և աստէն
 զորս և կամիս • կամնաց տէր և փրկեցայց,
 ահնարկեա՛ միայն զթու թք քով և արդարա,
 ցայց լսեցն և ինձ զհրաշալի բարբառ քո՝ ըզ
 սոսկալ ին թշնամւոյն իմոյ և զահարկունսս,

տաճայի՛ զանգարէ՛ արի՛ եկ արտաքս• և ես յա,
բուցեալ ըստ մեռելոյն՝ ՚ի դբոյ տառապանաց
մեղաց իմոց շնորհօք ներող գթութի՛ն յարուցիլ
փրկչիդ՝ եղէց մի ՚ի քեզ հաճոյացեալ բազմե-
լոցն ՚ի սեղան խորհրդոյ մարմնոյ և արեան
քս աստէն• և անդ յաւուրն յեսնում մի ՚ի
բազմելոցն յարքայութե՛դ վերնոււմ• և լէ նոսին
համախմբեալ նուագեցից, փառք քեզ յարու-
ցեալ փրկիչ• փառք քեզ յարուցիչ անկեւոց,
փառք քեզ հանգուցիչ աշխատեւոց• ընդ քեզ
և հօր քում և հոգւոյդ սրբոյ:

Ի ՀԱՄԲՍՐՉՈՒՄՆ ՏԵՍԻՒՆ•

Կատարեցեր զանօրէնութիւն եկաւորու-
թեան քո յախարհ՝ որդի՛ ասաուծոյ փառա-
ռաւորեալ տէր Յիսուս, և թողեալ զամենա-
կատար միջոցս փրկութեան իմոյ յախարհի՛
վերամբարձար փառօք յերկինս սու Հայր հան-
դերձ առեցելովդ ՚ի մէջ մարմնով, և ան-
ցեալ ընդ ներքին կողմն վարագուրին անդի-
սելոյ ՚ի մէջ նստար լէ աջմէ ծնողիդ մը:

տընջենաւոր բարեխօս :

Ի համբառնալ փրկչիդ իմոյ յերկինս, մի
այնուժիւն թշուառացելոյս յերկրի աստ ան
յուսացուցանէ զիս Ի փրկութենէ իմմէ. մի
Քոցքն փրկութեան՝ զորս թողեր աստ առ իս,
ռչինչ օգնեսցեն ինձ առանց քո, առանց ներ
կայութեան քո, առանց օգնականութեան
քո. քանզի առանց քո ռչինչ զօրեմ առնել՝ ծչ
վասն իմ, և թչ վասն ընկերակցացն իմոց :
Վասն զի թչ զօրք առանց զօրապետի, ծչ
հօտ առանց հովուի, ծչ ընտանիք առանց տա
նուտեառն, ծչ սարտեզ առանց սարտիզպա
նի, ծչ մանկունք առագաստի առանց փեսա
յի, ծչ մշակք առանց վերակացուի զօրեն առ
նել ինչ. ուստի և ծչ ես տկարացեալս Ի մար
մին առանց միակ փրկչիդ իմոյ զօրեցայց ապ
րիլ յաշխարհի աստ չարի. զի թշնամին իմ սա
տանայ իբրև զառիւծ գոչէ, շրջի ինդրէ կլանել
զիս անխնայ. զզինաւորս թափուր առնէ Ի
զինուց, զոչխարս որոշեալ Ի հօտէ՝ մեկնէ Ի
լերինս, զընդոծինս տան քո գերէ Ի կորուստ,
զսարտեզս ցանկաւեր առնէ ինել կոխան, և
աից օտար անցորդաց, զմանկունս առագաս,

տիդ զւրախութեան ՚ի սուգ տխուր նստու-
ցանէ և զանտերունջ մեակս բռնի վարեալ
յակամայս ծառայեցուցանէ ՚ի հաճոյս անբա-
րի իւրն կամաց:

Եւ ահա՛ զայսօրիկ երկերդուկս և առա-
ւել ևս բան զսոսմն զմտաւ ածելով իմ և ու-
նելով միշտ առաջի աչաց տեսութեան մտաց
իմոյ՝ զարհուրիմ և սոսկամ. և զվերկութենէ
հոգւոյ իմոյ անյոյս լինիմ. այլ թէ միակ փրօ-
կիւդ իմ եղիցիս ընդ իս և զօրացուցես զիս ՚ի
ակարութիցս և արիացուցես քոյով անյաղ-
թելի գործակցութեամբ՝ որպէս և ետդ միշտ
ընդ եկերեցւոյ բում սբբոյ քն խոստմանքում:
Եւ սաւորելով զմիտս յամենայն պատուիրանս
սբ օրինաց քոց, բարեգործելով զկամս յամե-
նայն առաջադրութիս սուրբ հրամանաց քոց.
յայնժամ ապա զօրացայցիկարողացայց և յաղ-
թեցից թնամուոյն իմոյ, և զկարծեցեալ զօ-
րութիւն խաբէական հելտութեան գործակ-
ցացն նորա՝ մարմնոյ և ախարհի, առ ոսն հա-
րից. և ամենազգոյշ ընթացիւք կենցաղավա-
րելով աստիս, և զխորհուրդ մտաց և զզգաց-
մունս զգայարանաց իմոց ամբառնալով առ ամ,

բարձեալ փրկիչդ իմ յերկինս՝ շահել մարԹա,
ցայց Թերևս զփրկութի հոգւոյ և անձինս օ

Ամբարձեալ փրկիչ՝ բարձեց զմեզս մար,
դեղութեամբ բով-բարձ և զանօրէնութիւնս
իմ՝ աղաչեմ, գործակցութեամբ բով, ներ,
գործեալ յամենայն զօրութիւնս անձին իմոյ և
տնւոյ առնել ինձ ըստ հաճոյս բո և բերել
զստուղ բարի, և արժանաւոր գտանել նուի,
բերոյ զայնս բեզ տեառնդ իմում մինչ դեռ
եմս ՚ի մարմնի:

Ի սոստացար աշակերտացդ, զի Թողից զձեզ
որքս յգամ առ ձեզ, և Թէ՛ ես զի երթայց մը
խիթարին ոչ եկեսցէ առ ձեզ: Զայնս և առ
իս իոստացեալ հաւատամ, տէր Յիսուս: Աս
հա՛ ՚ի համբառնալդ յինէն՝ դնիլդ մարմնով
՚ի տապանի, եղէ ես որբ և անտերունջ, և
յառնելդ հզօր զօրութիւն ՚ի գերեզմանէ ար,
դեամբք մեծաւ, և երեւելովդ ՚ի յարութեան
՚ի նոր արքայութեան հօր բում անդրէն ու,
բախտացուցեր զիս, և զորբութիւնս իմ բարձեց
յինէն: Իսկ արդ ՚ի համբառնալդ յերկինս՝
յերթալդ առ հայր, անխիթար մնացի և ոչ
բամ զանխիթարութիւն իմ զամենայն աւուրս

Կենաց խնոց. ոչ մխիթարեցայց և ոչ միով
 իւրիք. քանզի որ կանս՝ են ամենայն առաւել
 առ ի թ ափորու թեան քան մխիթարու թեան. ոչ
 ի խանու թի, ոչ հարսաու թի, ոչ գերդեցկու թի,
 ոչ առողջու թի, ոչ ընտանիք ոչ բարեկամք և
 ոչ այն ամ ք: կարծինն. զի թէ զայնս ամս,
 նայն լիովն ունիցի որ ՚ի բարոյականու թեան
 մասին, և անմասն իցէ ՚ի նորհաց խոստա,
 ցեսչ մխիթարչիդ՝ խաբէու թիւնք են, չար ըզ,
 բաղմուք են, անտտի տեսք են, ցաւք և հե,
 ծու թիւնք են, առ ի թ գայ թակղու թեան են,
 շողմարար փասքուսք են և արգելք ամենայն
 բարեաց և սլաաճառ. կորստեան անձնս. ուս,
 տի աղիողորմ աղաչանօք աղերսեմ առ յարու,
 ցեսչ փրկիչդ. յառ. համբարձեալ բանդ. հօր՝
 տուր տուր ք խոստման քում զմխիթարչին՝
 զհոգին ճնարաու թի որ ՚ի հօրէ. հաւատամ՝
 տէր, զի կատարեցիր զխոստումն քո. էջ հոգին
 մխիթարու թեան, հանդեաւ յառաքեալն մը,
 ի թարու թեամբ, և նորօք յի կերդեցի քո սուրբ
 յաւիտեան. այլ ես անդամս երկերեցւոյ քո
 զուրկ գտանիմ ՚ի նորհաց անտի. տակաւն
 շունիմ քաղցրու թիւն ՚ի մխիթարու թեանէ նո,

ըստ և գիտեմ և զայս զի հոգին խմաստութե
 փախիցէ ՚ի նենգութենէ և հեռացի ՚ի խոր
 հրդոց անմտաց և ոչ բնակի ՚ի մարմնի վարե
 ցելոյ մեղք և ահա այսօրինակ դուր թիւն ան
 ձին իմոյ համբարձեալ փրկիչ գասնի առանց
 լինելոյ քո ընդ իս: Ապաքէն թախանձ արկա
 նեմ խնամոտ գթոյդ և զանձն իմ քեզ յան
 ձին առնեմ լեր ընդ իս մաքրեալ զիս ՚ի յան
 ցուածոց իմոց և տարճարացո զանձն իմ քեզ
 ՚ի բնակութիւն միսիթարիչ հոգւոյդ սբոյ և
 հօր քում երկնաւորի որպէս զի միսիթարեալ
 ՚ի հոգոց աղամութեանցս միսիթարութեամբ
 հոգւոյդ ճմարտութեան կատարեցից զըն
 թացս կենաց իմոց աստէն և զօրութեամբ
 շնորհաց հոգւոյդ միսիթարութեան համբար
 ձայց առ համբարձեալդ փրկիչ և անդէն համ
 բարձայց զձայնս օրհնութեան ընդ համբար
 ձելոցն ՚ի փառս քո յաւիտեան և յաւիտեանս
 յաւիտենից:

Ի ԳԱԼՈՒՍ ՀՈԳԻՈՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Յորդանան աղբիւր բաղմազան շնորհաց սնկբէ Հոգի, ԹՅՅ Տօրէ աղբերացեալ ան սպառաքար Լցուցիչ բովանդակ եղեւնց երկ նաւորաց և երկրաւորաց. չիք շնորհ հաղորդեալ բարեօք առանց քո, չիք գիտութի հոգեխառնեալ առանց լուսաւորութեան քո և չիք աշուհն ինչ բարեոյ առանց սկզբնապատ ճառ լինելոյ քո:

Ա երկնք՝ անմարմին փառաբանիչք աստուածութեան քո, ի հեղական լուսածաւալ շնորհաց քոց առատացեալ փայլփայլին, և հաղորդեալ զայնս առ միմեանս՝ ծովանան, և ի լուսասահման գիտութեանն այնմիկ նորանոր երգովք հանդիսանան: Ստորինք՝ մարմնաւոր օրհնաբանք բարեխնամ սրարչիդ գոյութեանց անկեալ ընդ կարեօք մարմնոյ, ատղտապեալ ի գբաղանս անցաւորիս՝ մթութեամբ վարագորի մարմնոյն անզօր գտանին յարժանաւորն յառաջել փառաբանութիւն. ուստի որքան ջանամք, դարձեալ թերի եւք. որքան գհեաւսնս իմք, դարձեալ ապաժաման

գտանիմք՝ որքան գուն գործեմք, դարձեալ
 ՚ի կատարելոյ բազում միջոցօք հեռի մնամք:

Է՛ր երբեմն գի իչ էի. յառաջին նուագ
 թեւատարած շրջարկութի՛ գլխովք խնամոց ՚ի
 գոյ ածեր յոնչէ, յերկրորդումս գերազանց
 ներողութի՛ ձրի նորհաց յաւազանէ կոչեցեր.
 այժմ ճանաչեմ թէ ես ինչ ինչ կամ յինչն,
 այլ յակնարկութենէ անհուն բարւոյ՛ որ,
 պէս ՚ի սկզբանն ՚նմանապէս և յերկրորդու,
 մըս: Յայտոսիկ պարտաւորութեւս իմում վերս,
 տին ծանուցեր ապաշնորհութեւս, բացայայտեցեր
 զսի՛ կամս քո՛ զիմս պարտաւորութի-
 աւանդեցեր սիրել զքեզ յամենայն սրտէ, յա-
 մենայն զօրութենէ և յամ մտաց. և ես իսկ
 նկատելով զհանգամանս գոյութե՛ իմոյ և ամ
 արարածոց, պարտաւորիմ սիրել զքեզ՝ ամ՛ ծ իմ
 և տէր, արարի՛չ իմ և յաւիտենական ինս,
 վարկալ:

Եւ արդ՛ ըստ բանի աւետարանչին Յովհ
 հաննու աղերսեմ, անկեան և յիմում հոգւոջ
 մի՛ ինչ պատուական համարիլ քան զքեզ՝ ինչ
 յիս, և ինչ յամենայն արարածս. և ես զօրա-
 ցեալ հեղական նորհօք քո՛ երգել զօրեցայտ

ընդ մարգարէին Դաւթի . || Չի՛նչ կայ իմ բը
 նաւ յերկինս , կամ (բաց) ՚ի քէն՝ զի՛նչ ևս խնդ
 րեցից յերկրի || : Չի ասան տկարքն քո զօրա
 ւորագոյն են քան զ՛ճօրս աշխարհի . և ուր
 շնորհք քո ներգործէ , իմ զօրութիք տկարա
 նան . զի՛նչ էին առաքեալք՝ թէ ոչ տկար ձրկ
 նորսք և արք շինականք . այլ զի՛նչ զկնի՛ արք
 յաղթող հանդիսադիրք առ կայսերս , առ բռն
 նաւորս , առ իմաստունս և առ իմ բազմու
 թի մարդկանն՝ այնինչ հերտալ յերկնից հան
 գեար առ նոսա : շանգեսար առ նոսա , զի
 սպասեալ մնային մեծի գալստեան քո , զի հա
 նասազորդէին յաղթս և ՚ի խնդրուածս մի
 աբանութիւն շոգի՛ ինչ աղբիւր շնորհածաւալ
 հանգի՛ր և յիս յաշակերտս նոցին բարոզու
 թեան . զի սպասեմ , մնամ գալստեան քո սլո
 թէ և թափուր իցեմ ՚ի վարուց նոցին , այլ
 զհաւատս իմ ուղղափառ և զ՛Երմեռանդու
 թի հոգւոյս նուիրեմ քեզ սպասարագ հնա
 զանդու թե՛ , Տկար եմ և անզօր ՚ի քեզ հաճոյ
 գործս առաքինութե՛ , և միտ յաղթահարիմ
 ՚ի հակառակորդէն . աղերսեմ առ քեզ՝ աղբի՛ւն
 անսահման շնորհաց , ՚ի փառս շնորհաց մար

գեղու-թեան փառակցի քո՝ որդւոյն միածնի
 հանգի՛ր և յիս, զօրացն և զիս, յաղթող հան,
 դիսացն և զիս զտկարս. թէ և ոչ զայլս, զէթ
 զանձն իմ փրկեցից. և այնու և եթ կարողա,
 ցայց քեզ հաճոյ լինիլ և գտանիլ արժանաւոր
 ունեւոյ զքեզ յիս՝ ՚ի հոգի իմ. քանզի թէ ըզ,
 քեզ ունիմ, ամ ինչ ունիմ. վասն որոյ հայցես
 զբան իմաստնոյն. մի՛ հաներ յինէն զչնորհադ
 մինչ չև մեռեալ իցեմ. և ՚ի մեռելութեա, ար,
 դիւնք չարչարանաց փառակցին քո կենդա,
 նացուցեն զիս ՚ի կեանս՝ վերերգել և յայն,
 ժամ զօրհնութի և զփառս քեզ հոգւոյդ ճը,
 մարտի, ընդ քեզ և հօ՛ր և որդւոյն միածնի
 ամէն:

ԱՂԵՐՍ ԱՌ ՍՈՒՐԲ ԷՈԳԻՆ

ԱՍՏՈՒԱԾ:

Ինքնազօ՛ր տէր՝ Էոգի՛ աստուած,
 գոչեմ առ քեզ՝ բազկատարած.
 մի՛ թողուր զիս՝ որիչ ՚ի քէն,
 առ ընթերս կան՝ փաղանգ դիւաց:
 Յարկն սիրովն՝ այն վերնաստուան:

եղև տեղի՝ ձրիցդ անհունօ
 և որ ՚ի նմա՝ ընտրեալ անձինք՝
 ճոխ փայլեցան՝ ՚ի գեղ սիրուն :

Ո՛ւր թողուս զիս՝ յուսով ունայն՝
 որպէս հրէից՝ սինակոկայն :

էջ և ան իս՝ շնորհօքդ այսօր՝
 որով և անդ՝ յանձինս համայն :

Ա տարանդի՝ ճգնիմ մարմնով՝
 ունեւ զքեզ՝ ինձ սք հոգևով :
 բազմահնար՝ չարին թակարթ :
 գթէ զմիտս իմ՝ թիւր խորհրդով :

Հաց զօրաւոր՝ մտաց իմոց՝
 պէսպէս իմաստ՝ սք բանից քոց :
 կինճ վայրենին՝ դարանամուտ :
 Զանայ ընդ այն՝ առնել խտրոց :

Անձն իմ հիւծի՝ ցաւօք ուժ գին :
 խոցեաց նեախիք՝ չար թնամին :
 Դժբեկ աստէն՝ չունիմ երբէք :
 զի դիցի քաջ՝ սպեղանին :

Նայել յաբատ՝ ես ինձ խրատ :
 որով եղէ՝ ես փնասապարտ :
 յաւել բանիւ՝ հայհոյութիւն :
 ՚ի լսել իս՝ միշտ անընդհատ :

Դինը թմբութեան՝ սերմն գազիր,
 արկ ՚ի միտս իմ՝ բանիւք պատիր,
 զիս ապշեցոյց՝ ունայն յուսով,
 մինչև բուսաւ՝ բոյսն անխտիր:

Էցոյց հաշոյ՝ կամաց իմոց,
 գնալ զհետ՝ իւրն հետոց.
 արկ զեղկելիս՝ ՚ի գուբ մահու,
 անդէն կայթէ՝ ցնծիւք պարուց:

Սիրով ուսոյց՝ զգործ անօրէն,
 ոչ առեալ բանս ըզվախճանէն.
 յիմարութեամբ՝ ես զգածեալ,
 անմասն ելի՝ ՚ի քոյդ բաժնէն:

Սաստ առիւծու՝ սաստ իւր առնէ,
 ընդդէմ դառնալ՝ ոչ զանգիտէ.
 Թէ ոչ ՚ի քէն՝ առիս շնորհ,
 ստոյգ ասեմ՝ զիս փողոտէ:

Սրեաց զհետ՝ մարտ յարգարէ,
 յաղթել հնարիւք՝ միւտ գուն գործէ.
 զինչ տկարիս՝ ելցէ վիճակ,
 զի չունիմ գէն՝ յաղթահարէ:

Իննականին՝ ընտրեալ արքայ,
 Սաւուղ անուն՝ որդի կիսեայ.
 հեղձամղձուկ՝ լինէր փութով:

Թէ ոչ կանխէր՝ նուազ Դաւթայ:

Կից ընդ նուազ՝ Ելմամբ քոյին,
 ՚ի բաց մերժէր՝ Լըկիչ ոգին.
 մի՛ հեռասցիս՝ յինէն ՚ի բաց,
 Ինքնին ողջամբ՝ քո եմ բաժին:

Այր ներքինի՛ Եթռ Լսացին,
 դարձեալ Յուստէ՛ յիւր հայրենին.
 առինքն ունէր՝ զմեծն Եսայիսս,
 զոր ընթեռնոյր՝ իբր յօտարին:

Իլծեալ հոգւոյ՝ աէր սփոփիչ,
 ածեր նմին՝ նոր քարոզիչ.
 աւմ հաւանեալ՝ էջ մկրտիչ,
 իջեր առնա՝ շնորհ մաքրիչ:

Առողջ կանխաւ՝ քոյդ պարգևօք,
 այժմիկ ահար՝ այսուն չարեօք.
 մի՛ ընկենոյ՛ր՝ զիս ՚ի գլորկաց,
 Խնամիչ, տածիչ՝ անձառ շնորհօց:

Գնայ ՚ի տունն՝ ազգականին,
 յետ աւետեաց՝ կոյս Սրբուհին.
 անդ ողջունել՝ զԵղիսաբէթ,
 ՚ի ստուգութիւն՝ նոր ողջունին:

Էկց հասաչին՝ արուեստ ձեռքի:
 ՚ի քնար դասերն՝ ահարմնին.

հնչեաց քաղցր՝ հոգեհուազ,
զհանդերձելոյ՝ մերձեալ ժամին:

Գործի՛ հզօր՝ վերին շնորհի,
մերձեաց ՚ի քնար՝ իմոյ սրտի՝
զի կոուեցան՝ լարքն հառայն,
հրապուրանօք՝ դիւաց իմբի:

Էիդ շնորհ՝ ցուա մովսիսեան,
յանապատին՝ պանդխտութեան.
յապառաժէն՝ վասկ գործէր,
յորդակայլակ՝ ջնւր քաղցրութեան:

Ո՛ր վէմ այնպէս՝ անդամանդեայ,
որպէս ցուցաւ՝ սիրտ իմ դժնեայ.
Լինել մարմին՝ ըստ սերտողին,
մայ շարժման՝ ձեռինդ աջեայ:

Բախճան բարեաց՝ արամեալ մտաց,
նիազ հոգւոյս՝ լիութեան հաց.
տնւր աղայլեմ՝ բան հզօրիդ,
կեալ անձին իմ՝ սիրովդ անանց:

Գանձ անկապուա՝ ցօղ պարգևին,
ցօղիլ առիս՝ եմ կաթողին.
զուարթանալ՝ հոգւոյս մասանց,
պողաբերել՝ բեզ հաճելին:

Երձա է իսկ՝ կենցաղոյս գործ:

Քաջիկ կռէ՝ որ գայ ՚ի փորձ .

հնարք չարին՝ ստուեր մահու .

քօղէ զվիտս իմ՝ ըստ հնոտի ձորձ :

Որձգ արագ՝ փուլթան մերժել .

յինէն ՚ի բաց՝ այսուն ստուեր .

գօրանալ ինձ՝ քի ՚ի կեանս իմ .

որպէս է քոյդ՝ կամք բարեսէր .

Սոյն և նման՝ շօր և Որդւոյ՝

շոգի՛դ շնորհաց՝ աղբիւր լուսոյ .

դաւանողին՝ լիք հոյանի .

տապ փորձողին՝ լիցի անգոյ .

Չոր և օրհնեմ՝ սրտիւ բողոք՝

ընդ բղիտողին՝ երկնաւոր շօր .

և Միածնին՝ իւր փառակցի .

այժմ և յապայն՝ միշտ նորանոր :

ԱՌ ՍՈՒՐԲ ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆՆ .

Հայր ամենակալ՝ աստուած Ճշմարիտ՝

բնութիւն անսահման .

չարժեալ ՚ի սիրոյ՝ ածեր զիս ՚ի գոյ՝

գթութեան նշան .

Արդ խոստովանիմ՝ բոլորով սրաիւ՝
 տէր ամենխիտան,
 որ զարդարեցեր՝ զԹուլառ մարմինս՝
 հոգևովդ տէրունեան:
 Որդի՛դ միածին՝ բանդ ՚ի սկզբանէ՝
 ծնունդ հայրական,
 խոնարհեալ իջեր՝ հոգացար զինէն՝
 առիթ փրկութեան:
 Առեր զիս կրկին՝ ածեր յիմ տեղին՝
 մեծ վայելչութեան,
 գոհութիւն անբաւ՝ քեզ վերառաքեմ՝
 կեանք իմ անվախճան:
 Հոգի՛ ճմարիտ՝ աղբիւր անսպառ՝
 բղխումս հայրական,
 ՚ի ցոյց աղաւնւոյ՝ ցուցար լուսափայլ՝
 ՚ի գեան յորդանան:
 Նոր նորոգելով՝ զհոգիս մարդկան՝
 ՚ի սուրբ աւազան,
 անորիչ յինէն՝ զքեզ աղարչեմ՝
 կալ ՚ի յաւիտեան:
 Յատկացեալ անձինք՝ երբակի թուով՝
 ՚ի մի միութեան,
 միշտ ամենակար՝ միշտ ամենազօր՝

հոգի համբխան.

Ձիս կենագործեա՛ն՝ ՚ի նորոգ վիճակ՝
 ՚ի յոյսն անվախճան,
 մաքուր ճաշակմամբ՝ անարատ մարմնոյ՝
 և Փրկչին արեան :

Ձբօսանք Բառից հանդէրն աղէր
 սախառնն ինդրո-ածուլն առ Յի-
 սուս Փրկիչ :

Արքայից արքայ՝ արարել արդար՝
 արդարացի դիս :
 արն արժանի՝ արքայութեան քրւմ՝
 անվախճան բարեօք .
 Անբարի արարք՝ արկան առաջի՝
 առնել անարժանս :
 ամիսփեան արդ զիս՝ ամրացի ՚ի քեզ՝
 անանցդ աւետեօք :
 Արիբանաւորքն՝ բերկրել բարեօք՝
 բարեօք բարձրելոյդ :
 բանդագուշելոյս՝ բղխեսցին զբան՝
 բաւական բարեաց .

Բնաւին բարիդ՝ բանդ ՚ի սկզբանէ՝
բարբառիս զբանս :

Բանալ զբերան՝ Բանաւոր բնութեանս՝
Բերկրել ՚ի բարիդ :

Պարուն գրկալիւր՝ գալարես զգերես
գտանել զգանձս :

գանձեալս ՚ի գբի՝ գռեհկաց գրկեալ՝
՚ի գիրկ գարելի :

՚ի գերեաց գրկաց՝ գերադարձ գծաց՝
գերւոյս գծութ ամեա :

՚ի գերագունիցն՝ գոգ գահաւորակ,
գտայց գահունակ :

Պարան դաւողին՝ ոչ դուէ լէ դարձ՝
դժբողիս դաւոյն :

դառնացեալ դարձեալ՝ դարանակալել՝
դատել դաւանօք :

դրատ իմ՝ դաւադիր՝ առ դատողդ դիւբ՝
դարձուցանեմ՝ դատ :

դարձո՞ ՚ի դերե՝ զդատողին դատմունս՝
դատաւոր դիւբհաս :

Նրկնից երամոց՝ երգք եղանակաց՝
երգեն միտ Երիցդ :

երանեալ երգամբբ՝ երգաբանելով՝

Չերբորդու թիւնդ սք.

Երբեմն ես յերկինս՝ երգակից երգոցն՝
 յերդանակեալ յերգ,
 եմ արդ ՚ի յերկրի՝ երկրապիշ եղեալ
 յերդանակս յերծ:

Օ ազրացայ զարմօք՝ զօրութիւնք զինուցս՝
 զօրացելոցն յիս,
 զարտուղի զըուցովք՝ զակատեցոյց զիս՝
 զբաբարտիւն զաւակ:

Չօրավիգ զօրօք՝ զուարթնոց զարմին՝
 Չօրաւորդ անզոյգ,
 զիս զօրացուցես՝ զօրութիւն զուգորդ՝
 զսքարիայ զաւակին:

Լացուցիւ էդ՝ էացուցես յէսս՝
 զգործս բարիս,
 էանալ յէակդ՝ էական գործովք՝
 ցվախճան կենաց:

Էութենական՝ չէ յէսս արատ՝
 էակդ անարատ,
 այլ զի եկամուտ՝ էանայ ՚ի մեզ՝
 չար ունակութեամբ:

Քնդոսնել ընկճիմ՝ ըմպահկել յընկերց՝
 յըմբչամարտ դիւաց:

ընդունայն ընծիւղ՝ ընկեցիկ ստերջ՝
 ընտրեալ ընծայից՝

Ընկերել ընկալ՝ ընդ ընտիրան քո՝
 ընծայաբեր քեզ,

ընտրելոցն այնց՝ ընկալայց ընկեր՝
 ընչաւէտ ընդ քոյսն:

Ձաւկացել թռչնիմ՝ թափիմ ՚ի թերթից՝
 թռչնիւք թնամւոյն,

Թառանչ թախծալից՝ թուէ գլուառս՝
 թաւարծի թաթիւք:

Թանկագին էի՝ թմրեալ թաղեցայ՝
 թանկագին թափիմ,

Թորեալ կայլակօք՝ թարմ արեան քոյին՝
 թաթաւեցն գիս:

Դանտաժուտ ժանեօք՝ ծախեցայ յանկրծ
 յիմոց բարութեանց,

Ժուժկալել ժամ է՝ ժրանալ գործովք՝
 ՚ի համբերութեան:

Ժայաքողէն ժխորիմ՝ վեր ՚ի վայր եղեալ՝
 իսպառ անհանգիստ,

Ժամ է ժտել այժմ՝ ժառանգակալել՝
 ՚ի փառս առաջին:

Իմացականիս՝ իմոյին իմաստ՝

Ինքնագիւտ իջեալ,
 Իրականապէս՝ի փառաց անտի՝
 Ի վիճակ չուառ.
 Ի բէն ինքնյորդոր՝ իմաստու թի՛ւն հօր՝
 Իջեալ ՚ի բարձանց,
 Ի փրկու թի՛ իմ՝ ՚ի մարմնի տեսեալ
 ՚ի բաց կորզիցեր:
Լուսով լիալիք՝ լուսաւորեցեր՝
 զլսութեք հոգւոյս,
 Լաւապէս լարել ըզլիճ՝ լայնալիճ՝
 այն Լրբին հանդէպ:
 Լիցի լի՛ կատար՝ լրու թիւն բոյդ կամաց՝
 Լիապէս ՚ի յիս,
 Լիք արկեալ զինն՝ լու ՚ի լու պահել՝
 լուտանաց ներզ չին:
Կաւար խորհրդո լք՝ խղիւիմամբ գործոց՝
 խոտան գտանիմ,
 Խրախ խստերախ՝ խնճոյիւք խեռաց՝
 խաւարիմ ՚ի խելս:
 Խորհուրդ խորագոյն՝ խորհրդոյ խօսի՝
 խաչերոյդ վասն իմ,
 Խաբեաց զխաբօղն՝ խաբեսցէ և այժմ՝
 զխսիւանարարն յիս:

Օտարիկ ծովային՝ ծիրանի ծածան՝
 ծանրաթերթ ծաղիւք,
 ծաղկիս ծայրծաղկամբք՝ ծաւալել զհոտ՝
 ծուլիս յուժգնուձիւն,
 Ծանրիմ ՚ի մեղաց՝ ծնկեալ ՚ի չարիս՝
 ծիւրիմ ոգեսպառ,
 ծայրացն ՚ի յիս՝ զծովացեալ արդիւնս՝
 ծայրագոյն ծոցոյդ։

Իրանք կենդանարար՝ կեցն զկորուսեալս՝
 կրկն կամօք քո լք՝
 կորզեան ՚ի կռակից՝ կորուսչին կենացս՝
 կապուելոյս կայիւք,
 կայի ես կանգուն՝ կաղդուրեալ կենօք՝
 կամ արդ կործանեալ,
 կրկն կամեցար՝ կենագործել զիս՝
 կեցուցի՛չ կենաց։

Հարաւ յիս հարաւ՝ հրէեհեաց զհոգիս՝
 հարթեալ ՚ի հիւտից՝
 հիւանդ հոգեսպառ՝ հալիմ ՚ի հնարից՝
 հին հրապուրողին,
 շնարի՛չ հանուրց՝ հան զիս ՚ի հօտ քո՝
 հովտէս տխրալից՝
 հնչել համերամ՝ հրեշտակաց պարուք՝

Հօ՛ր, Հոգւոյդ և Քեզ:

Չուլէցայ ձեռամբ՝ ձեռակերտողդ՝

ձիւ բարի շնորհօք:

ձիւնափայլ՝ սեռօք՝ ձօնիչ գոհ՝ ձրից՝

ձեռնատուիդ հանուրց:

Չաղանօք ձեռաց՝ ձանձրացուցչին՝ զիս՝

ձաղկեցայ ուժգին:

ձիւնացո՛ն անդրէն՝ զձեք քո ձեռնատու՝

ձոլիլինձ կրկին:

Պամբարաւ լուսոյդ՝ զուղակ սուզելոյս՝

յսլիս փորձանաց:

զեկաւ քառասայր՝ զուղան սք խաչիդ՝

վերածեա՛ն անդրէն:

Ղեկավար հմուտ՝ զորկեա՛ն զանհարթ նաւս՝

անցանել անփորձ:

զըզանջմամբ շարին՝ զիւղանալ վստահ՝

ի վեր ՚ի յերկնիս:

Ղա՛ննչ անաղօտ՝ ճմարաին մեծի՝

ճառագայթեցար:

ճանապարհ ցուցեր՝ ճեպել ՚ի նախնին՝

ճրագաւ օրինաց:

Ճարմանդ ոսկեձոյլ՝ ճաճանչեղ լուսուլ՝

ճոխ փառօք մեծ Հօր:

Ճոխացուցեր զիս՝ ճոխանալ 'ի բերզ՝
 Ճմարիտ գործովք:

Սուօք մոլորեալ՝ մածիմ 'ի մոխիր՝
 մեղաց մ'թու'թեան,
 մատի'ր Միածի'նդ՝ մեռն 'ի մարմնիս՝
 զմարմաջ մեծեղեան.

Միխթար միակ՝ միջնորդ միայնակ՝
 ընդ հօր մի էակ,
 մոյծ զիս 'ի մաքուր՝ միեղէն խմբակ՝
 մաղթողացն յարակ:

Յորժամ յարդարին՝ յահագին աւուրն՝
 յատենիդ քում փառք,
 յիշեան զիս Յիսուս՝ յարքայութեան քում՝
 յարդարոցն դաս.

Յարն աղաչեմ՝ յարդի իմ գործոց՝
 զյեանեալս 'ի բարեաց,
 յարազուարճ կենօք՝ յարդիւնս քոյդ բարեց՝
 յառեցից զաչս իմ:

Վերս նենգաւորին՝ նոր միջօրէի՝
 նորոգէ յիս խոց,
 նորանոր նենգիմ՝ նորին նուագօք՝
 նանրութեան նիւթոց.
 Նանի'ր է ինձ յոյս՝ նորոգիլ 'ի կեանս՝

Նորոգ իմ ջանիւք՝

Ներգործէ թէ ոչ՝ ներգեւեալս ՚ի յիս՝

Նշան սուրբ Խաչիդ շ :

Շարժին յար շրթունք՝ շնորհալից բանիւք՝

՚ի շահատակաց՝

Շնորհողիդ նոցա՝ շարժուն, թաթաղուն՝

Շնորհ բնութեանց .

Շարժեանք և զիմ արդ՝ շրթանցս շարժուած՝

Շարժողդ ամենից՝

Շարժողն որ ՚ի յիս՝ շարժեսցէ և ինձ՝

ըզ շփոք անանց շ :

Որոգայթ որսող՝ թախ իմ արկաւ՝

որսալ ՚ի կորուստ՝

Ողորեալ քաջալինդ՝ ոչ թողու երբէք՝

թանեւ ինձ անդրէն .

Որ վասն իսկ եկիր՝ որդի՛դ միածին՝

որսալ զիս յորաչէն՝

Ոտից քոց կապանք՝ ոճրագործին այնմ՝

նոր թողցեն բաժին շ :

Սարջարանք այժմոյս՝ շարժեն երբէք ինձ՝

շափու այն բարեացն՝

Սուրբ իմ տեանալ՝ շարջարանօրս այս՝

շարին զհետ միտեալ

Չորացո՛ ՚ի յիս՝ զչար սերուննս նորին՝
չար իւր արմատօքն,

չարագործին այնմ՝ չարչարանք խաչիդ՝
չար ցաւ աղբեացէ ։

Պատանդ սլոսն՝ աւճնաւ պարտուցս՝
պատրողին ՚ի ձեռս,

պնդիմ աւրաւանդ՝ պար ունի զինն՝
պարսաւադէան այն ։

Պարանաց պնդումն՝ պսակողիդ զիս՝
յայն պահ փրկութեան,

պրկեացէ նորնոր՝ զպատիր պատանդողն՝
պարագայց ամօք ։

Ջանացայ ջեռնուլ՝ ջերաջերմ սիրով՝
ջանահնար առքեզ,

ջարդեցաւ ջեռոց՝ ջերմութի հոգւոյս՝
ջրատար տանջիմ ։

Ջահ լուսապատար՝ ջինջ առաւօտեան՝
ջնջեան զյանցանս,

Ջեռնուլ ինձ անդրէն՝ ջեռոցօք հոգւոյս՝
ի ջերմ սրտատուս ։

Ուրբի՛ երկնաւոր՝ մարդասէր գթովք՝
յայցել մեզ իջեր,

ուամկականութեան՝ զաբարս իմ վատթար՝

Ի լաւ փոխարկել .

Ռեաին բաղցրութեան՝ դեզ վերաց մերոց՝
 ուամ հոգւոյս ջամբեան ,

ուահիւ լուսոյ թո՛ ունց ցոյց ինձ յերկինս՝
 վերանալ առ բեզ :

Սէր սերտ սողոսկեալ՝ ՚ի սեռս հանրական՝
 ՚ի սկզբան աշման ,

սարսեւդքն զսիրով՝ մնանին սարսափմամբ՝
 սուրբ սիրով աշին .

Սէր զքեզ անուանեաց՝ Սերեւին սիրոյդ՝
 ՚ի սէր զմեզ կոչեաց ,

զսէրդ յամենեսին՝ ՚ի սէրդ զամենայն՝
 սահման հաստատեաց :

Ս ան այն վարանիմ՝ վհամեւ հոգւով՝
 վերջունել երբէք ,

վարուք իմ վատթար՝ վտարանդեցայց՝
 ՚ի վեհ թո սիրոյդ .

Վարմ այն վիժխարին՝ վերացեալ թռչի՝
 վախս ազդէ ՚ի յիս ,

վերարկեացէ զիս՝ վերմակ թո հորհաց՝
 վերառցէ զիս քեզ :

Տ Ենչացող տեսոյդ՝ զտարաբախտ հոգիս՝
 տարագիր հանին ,

տխրատես սգւովք՝ տապաստ ՚ի կործան՝
տուայտի տուժիւք՝

Տ՛ւր տէր խնամես՝ տարակուսելոյս՝
տանիլ տուգանացս՝

տիրանալ դարձեալ՝ տիրական գթոյք՝
տածիլ ՚ի տան բուժի

Քախճանն բարութե՛ն՝ բաբունասպետ մեծ՝
բախացուսցես զիս՝

բե՛նական ձայնիւ՝ բամելոյն առ քեզ՝
բռտեան զաշակերտս՝

Բամից երկնայեոց՝ կացելոցն յազատ՝
հովտէս սխրութեանն՝

բախճանակից զիս՝ Ծնողիդ մաղթանոց՝
կացուսցես, հայցեմք

Յողաբեր ցնցուղ՝ ցօ՛ղդ առաւօտեանն՝
ցօղեսցես ՚ի յիս՝

զցօղ զուարթարար՝ ցամաքեալ ոսկերց՝
ցաւոտեալ մարմնոյս՝

Ցերեկ աներեկ՝ զցայդ իմ մերժեան՝
զցաւ հոգւոյս բուժեան՝

ցնծացէ անձն իմ՝ ցանկալի տե՛նչմամբ՝
ցնծալից վայրին։

Ի՛նչիւծի այս մարմին՝ տառասպեալ վնասք՝

Իջանէ 'ի հող,

Լիւթական յօդուածք՝ բակտին 'ի միմեանց՝
միանան ընդ սեռս.

Ի իւծելոյս իմ կեանք՝ յարուցեալ Փրկիչ՝
զիմ ցրուեալ մասունս,

Լիւսեցես անդրէն՝ դեղովդ յարութեան՝
դասել ընդ օրինս:

Փառաց սք իեսայ՝ զձոյն իեսաւեցիդ՝
փոյթ տուր ինձ լսել,

Փութալ ընդ փրկեալսն՝ փարիլ զպարուքն՝
փափկածայն երգել.

Փառաւորելոյդ՝ 'ի փառաբանչաց՝
փառք յաւիտեան,

Փառք պատիւ և շօր՝ փառակցի շողոյդ՝
տացի յաւիտեան:

Քաւիչ բաղցրալուր՝ բեզ բատակեղցն՝
վասն իմ բաւիչ ձայնք,

բաղցրացին քոյով՝ բառաթե նշանաւ՝
բեզ 'ի հաճոյս ձօն.

Քաւչարձր միջնորդ՝ միայն առ բո շայր՝
քաւելոյս գնլթ ած,

քաւեա՛ զօրհնաբանս՝ միտ բոովքէական՝
բեզ երգել զփառս:

ՅԻՍՈՒՍ ՅԵՍՔՈՒ ԳԹՈՒԹԵԱՆ.

Լ՛մենակալ բարեբար մեծանուն տէր գը,
 Թուձեանց՝ բայ քարոզի ՚ի մարգարէէն աք
 քո յամենայն ճանապարհս որդւոց մարդկան,
 Էհանուր ծննդոց ադամայ՝ անցելոց, ներ,
 կայից և ապա եկելոցն ցկատարած սերնդոց
 նորա, և տեսանես իսկ զամենեցուն զգործս
 ուրոյն ուրոյն մանրամասն յառկուձեամբ և
 պարագայիւք, զհաստատուն առսքինացելոցն
 և անցուցելոցն զբոյովք պատուիրանաւք:
 Տեսանես առանց մձուձեան, գիտես առանց
 տարակուսանաց, կռես առանց իրիք վրիպս,
 նաց և հատուցանես ամենեկն ուղղադատ,
 այլ ՚ի հանդերձելումն և ոչ աստէն, յաւու,
 րն յեանում և ոչ ՚ի համառօտութեանս, ՚ի
 վերջին լրութեանն դատողութեան աթոռոյ
 և ոչ յայտիկ ներողութեալ չնորհաց, ՚ի հան,
 րակոչ հրապարակին և ոչ ՚ի միջոցիս անձնիւր
 կացելոց, ՚ի լրութե կէտ ժամանակին և ոչ ՚ի
 միջսհատ սղութե վայրկենիս, ՚ի հասուն ըս,
 ախտակութե հնձոցն և ոչ ՚ի կիսասահման
 դալարութե: Աստէն ընկալ զհառաչանս սր,

տիս թախածու թէ՛ յզի անդէն ներողութեանդ
 հանդիպեցայց, յայս համառօտութեա փութան
 յայց եւ խոստովանութե այրի եղեալ հոգ,
 ւոյս յզի անդէն փեսայիդ փառաց արժանա,
 ցայց մինչ կաս յաթոռ գթութե՛ն՝ ամենագլ
 թած յարգւեան զներող մարդասիրութե՛ք
 զչնորհս յզի անդէն արդիւնացի յիս շնորհ
 մարդեղութե՛ք. ՚ի միջահատ սղութեանս ամ
 ըացո՛ գիս՝ աղայեմ յզի անդէն ընդ օդիս քո
 խառնեցայց. ցողով յերկնուստ ուղեան ցհս,
 սուն սպիտակութի՛ն ցվախճան հնձոցն. ցան
 կափակ սարսալեան շնորհացդ ամպով հովա,
 նացի՛ր, յըլեմարանս արքայութե՛դ ամբարեան

Արդ՝ այս ամենայն ՚ի բէն ՚ի մարդացել
 Բանկդ վասն իմ քարոզեցաւ. վասն որոյ և ես
 ապաբան ծառայս քու մ աւեաարանութեանց
 զնոյնս առաջ ի առնեմ ներող գթութեանքո.
 զարդիւնս սք շարչարանաց քոց զօրացո՛ ՚ի յիս
 աղերսեմ. ձեռն տուր սահեւոյս յալիս մեղաց
 աշխարհի և իբրև զպետրոս առ ընկան ՚ի նաւ
 հանգստեան արքայութեանդ վերին. Գորում
 արժանացեալ դասակցութե՛ք բեզ հաճոյացե,
 լոցն՝ ընդ նոսին վերառաքեցից զօրհնութեան

զնուադ քում ամենսկսնամ տէրութեանդ :

ՅԻՍՈՒՍ ԵՍԹՈՌԻ ՁԵՌՆՏՈՒՈՒԹԵԱՆ՝

Դինդանարա՛ր զօրութիւն Յիսո՛ւս փրկիչ
աշխարհի՛ կենդանացո՛ ՚ի միտս իմ զյիշատակ
տնօրէնութեան քո՛ զոր վասն իմ կատարեցեր
՚ի վերայ երկրի :

Սո՛ժամանակ ծնունդդ ՚ի ծոց շօրամե,
նահալի՛ իջանելով աւետեօք հրեշտակապե,
տին յարդանդ սրբոյ կուսին՝ ծնար ՚ի ժամա,
նակի կատարեալ մարդկութեամբ, ընտանի
երկեր որդւոց մարդկան և ամենեցուն ու,
սուցեր զանցեալսն և զգալոցսն, և ցուցեր
զհանդէս ներողութեան քո առ մոլոր ընթա,
ցլս մեր վարդապետեացեր դառնալ ՚ի հայրե,
նատուր ուանդութեանցն՝ որք հակառակք
էին ամենաք պատուիրանաց քոց և լուսաւոր
բանականութեանն, և հորդեցեր մեզ պողո,
տայ անսայթաք ելանելոյ առ բեզ յերկինս.
Եջի՛նչ թողեր թերի իմում փրկութե՛ն, զոր օչ

աւանդեցեր. այլ ես անդրէն յառաջ ինն 40,
 քանամ յընթացս մուար. գիրկս արկանեմ ըզ,
 սիրով աշխարհիս. գհետ անդիմ փառաց կեն,
 ցաղոյս. պնտւմ ՚ի գեղս անցաւորիս. ՚ի վայե,
 լըս այսոցիկ հեշտանալ ցանկամ. և չունելով
 հաստատուն ՚ի միտս գլխատակ սք չարչա,
 րանաց քոց՝ բազմիցս ՚ի նոյնս թաւալիմ: Ուս,
 սի չի՞ք ինձ հնար առանց բո. չի՞ք ինձ անդ,
 րէն կանգնիլ առանց ձեռնտուութեան նոր,
 հաց քոց:

Ասացեր՝ առանց իմ ոչինչ կարիք առնել
 քեւ գոյացայ յունչէ. քեւ ՚ի պատկեր բո վի,
 րացայ, քեւ ծնայ ՚ի սք աւազանէ, քեւ ճաշա,
 կեցի զսք մարմին քո, և քեւ գրեցայ յորդէգ,
 րու թի հօր. քում երկնաւորի. յամենայն ՚ի չը,
 նորհս քեւ առաջնորդեցայ, այլ որինչ են յիս
 ցաւք՝ զոր առաջի ուռնեմ երկնաւոր բժշկիդ
 իմում, առանց բո մնալով իմ գոյացան: Լէր
 ընդիս տէր ըստ խոստման քում, զի պատճա,
 ռաւ նչ լինելոյ բո ընդիս զգոյացեալ զմեղնս
 դարձեալ քեւ զօրեցայց սրբել յինէն: Մի մի,
 այն հայեցուած ակնարկութե բո առ Պետ,
 բոս, սրբեաց զնա յուրացութեանն ախտէ և

Ինձ յոյս ետ վերստին կանգնիլ. կամ կոր
 ծան ՚ի մեզս հեշտուէ մարմնոյ, անկեալ դւ
 նիմ ՚ի սէր աշխարհի, զօրացն յիս անսարկու,
 Թեան քո զչնորհս, զի և ես սրբեցայց յաշ
 խարհի աստ զզջմամբ արտասուացս դառնա
 պէս: Տ՛ուր շարժիլ սրտի իմոյ և մտացս առ
 տեսութիւն անհուն գործոց և առատ խնա
 մոց մարդասիրութեան քո. որով կատարեսցի
 և յիս իմաստ բանի մարգարէին. դաւթի Թէ՛
 Մատիցէ այր ՚ի խորութիւն սրտի իւրոյ և բար
 ձւր եղիցի Սասունած: Բարձրացն տէր և ինև
 զլեզ. տ՛ուր զօրութիւն ծառայիս քո գովել
 զլեզ և բարձրացուցանել ՚ի ձայն օրհնութե
 րդոց, և երգել յեկեղեցւոջ քո՝ Փառք քեզ
 ամ՛, փառք քեզ յաղագս ամենայն ՚ի տէր փառք
 քեզ, Զի և ես այսու օրհնութեամբս որ առ
 քեզ, Թեբևս կարողացայց յառնել ՚ի մեռե
 րտի գործոց իմոց և հետևել անդրէն քոց
 փրկարար ազդարարութեանց. և մնալ ՚ի հա
 ճոյս քո քոյովք պարգևեալ նորոգ շնորհօք
 զոր հայցեմս:

ՅԻՍՈՒՍ Ի ՊԱՐՏԻՉԻՆ ԳԷԹՍԷՄԱՆԻՒ

Բնդունող աղօթից և կատարիչ խնդրու-
 ածայ՝ Յեսուս փրկիչ իմ մտեր ՚ի պարտեզ
 երիւք աշակերտօք : և երկոցս առանձնացեալ
 կացեր յաղօթս առ Հայր՝ ոչ վասն քօրնչ, այլ
 վասն արտաքսելոյս ՚ի պարտիզէ դրախտին
 փառիկութեան : Ասան վնելոյ միջնորդ հաշ,
 առ թե մարդացար : և այժմ ՚ի պարտիզի զայն
 միջնորդութի նուիրես առ Հայր յիմ փրկու-
 թիւն և ընդունիս հանդերձ երկնաւոր Հոր,
 բլր զայր միջնորդութի և զկայակ բրտանց
 քոց զոր հեղեր ՚ի պարտիզին քո առաջի ար-
 կանեմ : և զներող գթութեան քո զզամս ՚ի
 նպաստ ինձ հայցեմ : Տնւր զրու թիւն մտաց
 իմոց խորհել զկիրս հոգորութե քո ՚ի պար-
 տիզի այդր՝ զոր վասն իմ կրեցեր : Ընդարձա-
 կեա զտեսութիւն մտաց իմոց միշտ պահել
 ՚ի խորհրդեան սրտի զամենայն ճառս գործոյ
 տնօրէնութե քո որ վասն իմ : Օ՛ժ նե քոյ և
 արտաքոյ զամենայն զգայարանս իմ կալ ընդ
 դէմ ներգործութեց չարին : Հմն զիս ՚ի խա-
 լարային բանտէ մեզաց իմոց ՚իլոյս ճմարտու

Թի՛ կատարման կամաց քոց։ Չկամս իմ մի,
 ացի ընդ սք և փրկարար կամս բո և ներգոր,
 ծեան յամենայն շարժմունս մտաց իմոց ուղղե,
 լով զայնս առ բարի վախճան՝ առ փրկուԹի
 հոգւոյ իմոյ և ընկերաց, և առ փառաբանու,
 Թիւն ամենասք անուան բում՝ Հօր և Հոգ,
 ւոյդ սրբոյ. և զամենայն գործս իմ համեման
 աներևոյթ ձեռնաուուԹք քով։ Անդամ գրե,
 ցայ եկեղեցւոյ բում սքյ՝ սրբեան զիս ՚ի յան,
 ցուածոց իմոց, զորս յանցեայ տկարուԹեամբ
 մարմնոյ, պատրանօք աշխարհի և թաքեուԹք
 դիւին։

՚ի պարտիզի աղօթէիւ պարտիզանդ
 երկնաւորաց. հառաչմամբ սրտի աղերսեմ,
 պատուաստեան զորԹդ անուշարար ողկուզա,
 բեր ընդ դառնոստեան ուռս մտածմանց ի,
 մոց և խորհրդոց, և ճմլեան զիս ՚ի հնձանի սք
 պատուիրանաց բոց ինեւ ուրախարար բաժակ
 իմոց անդամակցաց յեկեղեցի քո սուրբ։

ԱՂԻՐՍ Ի ՀՅԱՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ՄՆՐՄ

ՆՈՅ ԵՒ ԱՐԵՆՆ ՏԵՍՈՒՆ

Ենչափ քանակութիւն անկուելի մե,
 ծութիւն անբաւելի որքանութի, ՚ի լոյս ան,
 մատոյց ընդ ամպով անքննութի ծածկեալ
 անսկզբնակցիդ հօր ծնունդ անթարգմանելի
 Յիսուս իմ և կեանք. ՚ի գրաւիլն իմ չ պար,
 տեգք մահուն, ՚ի դնիլն իմ ՚ի մթազին բան,
 տի, քոնարհեցար իջեր լոյսդ անհասանելի ՚ի
 գործարան մաքուր սենեկի օրհնաբանեալ
 կուսին Մարիամու՝ օրինակելոյն ՚ի մորենին
 անծախ. յորում հանդերձեցար, կազմեցար,
 տարար իննամսեայ ժամանակաւ և պարգևե,
 ցար ինձ սովելոյս հաց սուրբ երկնային բառ,
 նալով զբաղց հոգւոյս յաւիտեան. զմեղկու,
 թիւն Լքելոյս զօրացուցեր, զբաղեալ ոգիս
 իմ կրկին յիս աճեցուցեր, զլուծեալս ՚ի մի,
 մեանց զմասունս հոգւոյս նոր ՚ի նորոյ կե,
 նագործեալ հաստատեցեր, զնուաղեալ հա,
 գագ շնոյս յերկերէ մահուն կողոպտողին
 զիս ՚ի մեծ վայելութեանցն՝ զօրեզս գործե,
 ցեր. անդր քան զհասունն մտաց այսու ան,

համեմատ բարերարութեամբ զիս ընդ բեզ
միացուցեր :

() այս շնորհ սրանծալի զայս ձեռ անբա,
նակելի զայս նուէր սլարգեաց անկուելի՝ ո,
բուժ չէի արժանի յիշատակել բանիւ՝ թող,
թէ ստանալ իսկութիւն բնաւին բարերարդ
բարերարեցեր ինձ : Աման որոյ այսու ամն,
նայնիւ զստահացեալ՝ աղերս արկանեմ առ
ինամահալդ եկց բոլորից զի զհովանի ամն
նազոր բարձր բաղկի քո աննուազ արասցես յի
նէն՝ մերժել զաարել ամենեւին ՚ի բաց ըզ
տապ խորակի մեղմի խորհրդոցն թելադր
բելոց ՚ի բազմահնար սլատրողէն : Երպէս զի
արժանաւորութեամբ մերձեալ ՚ի սլարգեդ
անճառ ՚ի հացդ սք ընկալոյց ինձ ՚ի վերկուի
և մի՛ ՚ի դատապարտութի, ՚ի կեանս և մի՛ ՚ի
մահ, յը բեզ միութի ը օրինակի մետասանիցն
և մի՛ ընդ մասնակցութիւն միումն տարա
գրելոյ ՚ի սուրբ հօտէդ :

Անկեալ կամ ըստ Պետրոսի դձորձ մի,
անգամ առ հերբեսոյս և հայեանց՝ ազալեմ,
համայնաբաղձ գթութեան քո ակամբ՝ որ
սլէս առնա անդ ՚ի մատնութեանդ ժամո

Ի՛նչ փրկութեանն իմ սահող. զի թերևս ե՛ր
 րաւտացեալ սկստ թշուառիս տողորեալ ՚ի
 լուսակայլակ ցողոյ ամենաբաւական շնորհաց
 քոց՝ փղծկեացի յարտասուս զղջման դառնու,
 թեան. որով դիպեացի ինձ գրել վերստին ՚ի
 քո վիճակ և մի՛ օտարին մնալ ՚ի սուրբ հօտ
 քո և մի՛ խաբողին փորձանօք. զի յարգանդէ
 մօր իմոյ ՚ի քեզ անկայ ես, յաւազանէ սրբու,
 թեան մօր եկեղեցւոյ ՚ի քո մատեան դըպ
 րութե՛ն գրեցայ, եղեալ քո բաժին արդեամբք
 սուրբ չարչարանաց քոց՝ զոր վասն իմ կրե
 ցեր, շաց սուրբ՝ անապական մարմին քո ջամ,
 բեցաւ սովորոյս և բաժակն անմահութե՛ն
 սուրբ արիւն քո ծարաւելոյս. որովք խոստա
 ցար անսո՛ւտդ իմ մօ՛ծ և անխաբդ Յիսուս ա,
 ծել զիս զսարտուցեալ յառաջին վառան
 և վայելել յանմահութե՛ն անեզր ժամանակաւ:

Արդ՝ այս ամենայն ձրխատուր սրարգևք
 քո՝ զորս ընկալայ ՚ի ծննդենէ սուրբ աւա,
 զանին ես ազատացեալ գերբիս մի՛ ընդու,
 նայիսացին յիս՝ Յիսուս իմ և կհանք: Ընդ
 անառակ որդւոյն արեղսեմ, ընդ մաքսաւորին
 հառաչեմ, ընդ ձայն աւազակին՝ յիշեա՛ զիս

տէր, և ես լծորդիմ. աղաղակ այրիացեալ հո,
 գւոյ իմոյ յանցս շանապարհի կենցաղոյս՝
 Յիսուս որդի դաւթի, քաղցրասցի յնդունե,
 լուծիւն ամենաքաղցր սուրբ կամաց քոց՝ որ,
 պէս աղաղակն Բարտիմէ կուրի: Լսեցո՛ զա,
 մենօրհնեալ ախորժ ձայն քո ընկզմելոյս յախ,
 տըս մեղաց աշխարհի՝ սուրբ Թագաւոր ե,
 բուսաղէմի. և ագի՛ր՝ աղիւրսեմի՛ի սենեակ
 սրտի անժառանգ մնացեալ որդւոյսի հաւա,
 տոցն հօր՝ Աբրահամու: որպէս ՚ի սուլնն Չա,
 քէի. զի և ես ընկալաց զփրկութեանն գրա,
 ւական ՚ի բարբառոյ կենսապաշտէ փրկչիդ
 աշխարհի. որում հանդերձ հարբդ և ամենա,
 սք հոգւովդ փառք և երկրպագութիւն յա,
 լիտեան:

ԱՂԻՐԱՆՔ ԱՌՆ Ի ՅԵՏԻՆ ՇՈՒՆԶ

Ի ԻՐ:

' Ի մերձեանալ՝ ինձ օրհասին,
 անկայ տկար՝ իխստ ցաւագին.
 զերջ ին վախճան՝ եղև մեկին:

ձէ իցէ փրկել՝

ի տանջանաց դժոխոց։

Յորժամ միտք իմ՝ կայր երերուն։

վասն քակտման՝ բոլոր մարմնոյն։

առ զճարակ՝ դառն մահուն։

ձէ իցէ ապրել՝

ի չար ժանեաց՝ այն դահճին։

Որինչ էին՝ աստ կենցաղոյս։

գոյք՝ ստացուածք՝ ինձ եղկեւոյս։

եղեն մի մի՝ խիթկելչ հոգւոյս։

ձէ իցէ դառնալ՝

չար ծննդոցս ի բարին։

Ս առ հրատապ՝ յանձնս բոլոր։

յլզգայութեանցս՝ արար թափուբ։

տագնապեցոյց՝ զիս ի վիշտ նոր։

ձէ իցէ հանգչել՝

ինձ ի հանգիստ վերատին։

Ճարաւ անդէն՝ տապար դժեհայ։

յարմատ ծառոյս՝ յետ եռամեայ։

արկ ի կործան՝ զիս անխնայ։

ձէ իցէ մատչել՝

ներողութեան առաջի։

Մըկաւ ուղի՝ ինձ երկդիմի։

հրեշտակք կրկին՝ իմ առաջ ի՛
 տաղնապարստութի՛ ապառի անտի՛,
 ս՛հ իցէ փութալ՝

յաջակողման սողոթայ՝

Վանրացան յիս՝ գործք իմ կենաց՝
 ոչինչ օգուտ՝ ցուցեալ բարեաց,
 այսմիկ իմոց՝ ճանապարհաց,
 ս՛հ իցէ առ աէր՝
 անդատապարտ երեկո՛ւ :

Վուաշեսցին՝ գունդք փաւարին՝
 տարազան սցին՝ հրեշտակք չարին՝,
 արդեամբք շնորհաց՝ կոնարարին՝,
 ս՛հ իցէ անփորձ :

Լինել հոգւոյս յայտացիկ :

Ին անհուն՝ իմ Յեսուսի՛,
 Օնորդին մարմանք՝ սրբո կուտի՛,
 լծորդեացին՝ ընդ իմ ձայնի՛,
 ս՛հ իցէ դիպել՝
 այսմ անկէիտ արդեաց :

Սիրոյ էին՝ հրաման սարսիչ՝
 ցամաք ոսկերց՝ զուարթացուցիչ՝,
 սահելոյս իսկ՝ բուռն կանգնիչ՝,
 ս՛հ իցէ յառնել՝

ըստ տեսութեան Տեսողին :

Մարտանէս՝ այս աղէքսանք ,
 առ քեզ Յիսուս՝ բնաւից փրկանք ,
 յաւելցին իմ՝ գթոյր գրկանք ,
 ո՛հ եցէ 'ի կեանս :

Հոգւոյս խնոյ նորոգել :

ՅԱԿ

Երբ աշօրէից

Աստուծոյ ան յամսան .	I
Հասարակ աստուրն .	10
Էրէկոյն ան յամսան .	19

Աշօրէի

Ի ծնունդ արեւան .	29
Յանտանանկոչն-լի-ն արեւան .	32
Ի արեւան ընդ աստուրն .	34
Ի յարս-լի-ն արեւան .	37
Յացլահէրպո-լի-ն արեւան .	41
Ի Խաչէլո-լի-ն արեւան .	45
Ի ցարո-լի-ն արեւան .	47
Ի Համբարշտան արեւան	51
Ի Գալո-սո հոգ-ոյն աստուծոյ .	57
Աշէրս աս ուր հոգիէն աս .	60
Ա ուր էրրորդո-լի-նն .	65
Օքոսանք Բասից հանդերձ ազէր աստուան Խնդրո-սո-սո-սո աս Յիսուս Իրիւ .	67

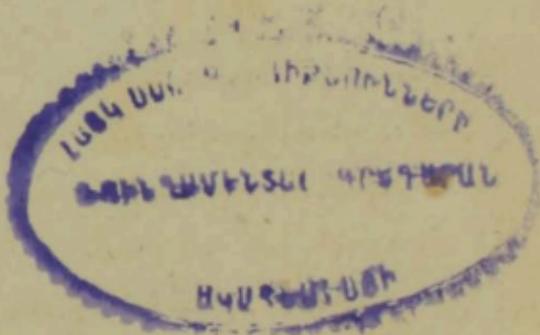
Յիսուս ջախսոս գլխալեան . 80

Յիսուս ջախսոս Յեանսոսալե . 82

Յիսուս 'ի պարտիշին գլխալեանի . 85

Մշէրս 'ի հազարտալե մարտիս
Եւարեան պեան . 87

Մշէրսանիս ասան 'ի յեպին շահ
ի-ր . 90

USAP. Գ. Ա. Թ. 1971 թ.

Երես վրէպ ուղիղ.

48 յանցուկ յանձուկ

52 զզինուորս զզինուորս.

. . . զմանկունս զմանուկս.

56 տարձարացո՞ տաճարացո՞.

63 մի՛ ընկե՛նոյր մի՛ ընկե՛նուր.

68 երգամբ երգամբ.

. . . գահունակ գոհունակ.

